

תחנת

גליון מס' 4 | אלול תשע"א

רוח

עלון אקווא ישראלי

"עיר שחברה לה יחדיו"

צריכה שיקום ושיפוץ של מבנים, בניית דירות לזוגות צעירים, נקיין הרחובות ושוק מחנה יהודה. אבל גם: שיקום ושיפוץ הקודש, רוח צעירה ונקיין רוחני. היא צריכה מאד גשר שיחבר יחדיו את כל חלקי האומה המיוסרת הזו. וכינור אחד גדול שמיתריו יפרטו על מיתרי הנפש (יהודי הומיה) יותר מאשר "גשר מיתרים" של בטון וברזל ורכבת "כבידה". לא עיר של קונפליקטים. זה יש לנו בכל מקום בעולם, אלא, עיר של אהבה.

מתוך "מחשבות" הרב עמיחי הורביץ ראש ישיבת "בנין ציון".

רבינו הרש"ש כגודל קומתו כך צניעותו וענוותנותו

מידת ענוה ומידת צניעות הם חלק מתנאים הכרחיים להיות ראוי להיכנס פנימה דרך שערי חכמת האמת והנסתר, ולהבין את סודות ושורשי העולם. המקובל הגדול רבינו הרש"ש.
מאת אילק.

ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד

המחשבות והרצונות שלך לפעמים פונים אליך בלשון: "אני רוצה לעשות כך וכך", "אני צריך את זה" וכדומה. ולפעמים בלשון "אתה לא בסדר", "אתה צריך להשתדל יותר" וכדומה. חשבת פעם מה ההבדל ביניהם? חיפוש אחר הזהות האמיתית.
מאת ש.דוראני

העלון טעון גניזה

ג'אבן עניינים

14

אז במה אתה יהודי...? / יצחק פרץ

איציק פרץ ניהל מועדון מצליח במנצ'סטר וכמו שהוא מעיד על עצמו לא היה שום הבדל בינו לבין האנגלים שביניהם התגורר. בלבו היה יצחק מושוכנע שהיותו יהודי הוא רק צירוף מקרים חסר משמעות. אמנם "שפן מהכובע" ששולף באמצע שיחה אל תוך הלילה ידידו הותיק רן, מערערת אצלו את כל תפיסת עולמו. סיפור אישי.

4

לבנון 2012 / גלעד לבנה

חשיפה אישית מלב מלחמת לבנון. התבוננות נוקבת פנימה אל תוך חיינו הפרטיים והציבוריים במטרה להבין לאן פננו מועדות.

די לאהבת חינוס

/ שלומי ד.

תמיד הייתי מזוהה חזק עם כל הסטיקרים, והעמותות למיניהם שמעודדים להפסיק עם שנאת החינוס שיש היום, ולהתחיל לאהוב חינוס האחד את השני. אבל היום אני חושב קצת אחרת...

6

9

11

עליתי אל הגג / שי אבן צור

"...בזיון חלפה מאכוב השמש
בזיון עלמה מאכוב הלפנה
זה זמן של 12 כה הריש
זה זמן שאם קורא לנה..."

סיפור אמיתי

שכנים / ק.קפצן

קרן אור חמימה בתוך חורף ירושלמי קפוא. סיפור אמיתי על נפלאות מצוות החסד ועל שכנות טובה.

13

מחשבות

/ ראש הישיבה הרב עמיחי הורוביץ

ראש ישיבת בנין ציון מספר על מחשבותיו האישיות, המפליגות בין חופה מיוחדת ו"יום אהבה", אל המפגינים לצדק חברתי, חודש אלול ועוד. מתחברים כל אלו יחד לביטוי חזק של תקווה להתאחדות מגזרי החברה הישראלית הקרועה והמפורדת, התאחדות מתוך אהבה גדולה המיוסדת על שרשים של אמת ואמונה.

פגישה ראשונה

/ רועי גורביץ'

זה קורה לכולנו כמעט מדי יום. ההוא אמר משפט, ההוא עשה פרצוף ומיד מסיקים כל מיני מסקנות. אחרי זה מדברים ומבררים יותר, ומגלים שהדברים לא היו כל כך כמו שחשבנו. רועי גורביץ' מספר על מחשבותיו לפני פגישתו הראשונה. ועל מה שנתגלה לו בפעם הראשונה שדרכה כף רגלו בישיבה.

18

רבינו הרש"ש

כגודל קומתו כך צניעותו וענוותנותו

/ איל.ק

המקובל התימני הגדול רבי שלום שרעבי היה צנוע וענו במידה יוצאת דופן. ובזכות הליכותיו הנעלות זכה להגיע למעלות נשגבות בחכמה, והתגלו לו סודות רבים שאך מעטים זכו לדעתם. בכתבה מסופר מעט על צניעותו וענוותנותו ואיך סייעו לו להשיג את אשר השיג.

22

26

ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד

/ ש.דוראני

המחשבות והרצונות שלך לפעמים פונים אליך בלשון: "אני רוצה לעשות כך וכך", "אני צריך את זה" וכדומה. ולפעמים בלשון "אתה לא בסדר", "אתה צריך להשתדל יותר" וכדומה. חשבת פעם מה ההבדל ביניהם? חיפוש אחר הזהות האמיתית.

טיול לילי / א.קפצן

סיפור סוריאליסטי על כיסופים לעולם שהיה ואיננו.

28

תודה מיוחדת לגברת ציפורה קפצן החשובה שבזכות תרומתה הנדיבה ורוחב ליבה הוצאנו את עלון "תחנת רוח" לאור.

צבר המערכה

מה שלומך אחי, מה הוצב אחי, כך הוא אופן הדיבור הנשגב בכל מקום בימינו. ובמחשבה ראשונה נראה שהוא טרם סלח מודרני. מוצבם שאין לו שום בסיס במציאות. נגזרן ריבוי. שני אחים יצאו מאוגר רחם, גבולו בלגו גרמאניס הורים, כמה קרבה, אחיה, וקשר עמוק מצוי ביניהם. אם אין הפרש גיל גבול, אז נקטגוריס שחקן יחד. נמצאו זה לצד זה זמן גמולו, ומילא נוצר קשר וחידוד חזק. ואם ישנו אחי גרמיש יוגר בניה, יוגר פגרה, יוגר גמלה אר עצמו, ומילא נוצר קשר וחידוד חזק. ואם ישנו הפרש גיל גבול, אז נבד"כ האח הגבוה בואח ושוחר על אחיו הקטן ומדריך אוגו ואם זה יוצר קרבה גבולה. והנה נמיס אים לאש שפעולס לא פאש בו, ולא החילף אילו גמלה, ואן או שום כולם לא קשר אילו, ואומר אחי, יש לך אש.

אנשים כמו שאמרים "גורמי" ישראל יסודם בהררי קרובים. במקומות רבים, הגורמה, כשהיא מדברת על יחסים בין יהודי אחד לחברו, מדברת אוגוס כאחיהם לא גשנא אר אחיק בלבד, כי יוכר לך אחיק העברי או העברתי, וכי ימוך אחיק ומאה ירו עמוך והחזקת בו. ועוד הרבה כאלה. כל שני יהודים אפילו שפעולס לא הכירו זה אר זה, הם אחים, אחים גמל גבולו דמיר לאוגוס הורים ועברו עליהם חוויות משופרות רבוג גאוד. הגורל של העם היהודי, ההיסטוריה ארוכה השנים ורבה הגמלאו הייסורים, הפארה, הפיגורה, החכמה, עושה אוגוס אחים גמלאו גמול גמילה.

אנשים מכינים שכן שני האחים הראשונים בהיסטוריה, היו הם קן והלל ארע וכוה קשה, שנספו רצח קן אר הנל אחיו, משום מקרה גבוער זה, כל אחים, דאשר הם, יש להם נטיה חזקה לריב, וכוה ומחולקת. יש ביניהם קרע שאורו צריך לאחוז לכן הם נקראים אחים, לפן אחיו.

היום בארצנו הקרע בין האחים היהודים גבול ורחב. ונראה שהוא כל הזמן רק הולך ומגדיל. לאחוזו נבמה בדבר קשה גאוד, כמעט לאחי אפשרי. אנשים איתנו בני הישיבה, קצת גמילה קצת נאכיים גמילים שכולם ליהודי אחראי.

וכך נולד העלון שפנכים. העלון של ישיבת בנין ציון, בדאשור הרב עמיחי הורביץ'. נסיון גמל גקווה לאחוז געס מן הקרע הגבול. לחיוב גמלמיכו של אחיק, כאלס הגמנה בדאגו: היו גמלמיכו של אחיק אודי שום וכוזל שלם. גמפדים חכמני ז"ל על אחיק, שכאשר היה ריד בין שני אנשים, ולא היו מדברים זה עם זה, היה הולך לאחיו של האחד ואומר לו ראוי אר חזקו גבוער וכוה גאוד על מה עשה לך, וכוזק שנהי לא כשורה, והיה גמשיך כך עד שהיה מוציא אר הכעס גמלני. ואח"כ היה הולך אל אחיו של השני, ואומר לו כגו כן, וגמשיך עד שהוציא הכעס גמלני. וגמק כך היו נפסיים ומנשקים זה לזה ומשלימים.

הרבה גאוד גמדיבורים ומחשבות ששנים היום בין המפגשים השונים, היו נעלמים או גמלנים לטובה אם רק היו יוגר מדברים יוגר מכירים. אז תנה איתנו דאם ונפגשים געס לפנכים, קצת גמלני גמלני. ומקווים גאוד גים לשמוע גמל. בדברגור שלהלן נמצאים רעיונות חוויות רישור גמלני מחשבות שהעלום על הכרב ראש הישיבה, ארכי הישיבה, וכן נשוגרים של הארכים שהגדלנו להציג אר הדברים בצורה גענטיג. ומהנה לקריאה. גים השקענו הרבה בעיצוב העלון, כבדי לשפוק צבע על גמלנים ועוד שיהיה הדבר עבר לחוש אר הכברגור יוגר בעוצמה.

והאנודי נוצלח להגרים געס לעבר הישעו הגבולים של אחיק, אשר בעצ שגור או הקנה"ה שמה אחיו הוא שיהיה גמלני של העם, והוא יהיה זה שיוציא אוגוס גמלנים, ואחן אנשים יסיע, אך יהיה מדברת פחוגה גמל גמה. אל על פי שיהיה אחן גבול בשנים גמלה, וכבר גקופה ארכה היה גמלני ומנשיך אר עם ישראל במצבים, בעוד שמה היה בכלל בארץ אחראי, בכל זגור לא קנה בו אחן כלל אלא שמה על גבולו והצחמו של אחיו. ובמעשה זה הצלחתי לאחוז אר אוגו קרע ישן, שקרעו קן ברצחו אר הנל אחיו. ואח"כ הלכו יחד שני אחים אחיהם אלו, ובעצמה גמלניסו הצלחתי להאיל אר עם ישראל המוכה, המוסר והמפורד, ועשאנו חברה אחת שמה ומפוארה.

מערכת העלון
נוף רמות 75 | ירושלים
טל': 0572-55555-8
Contact@BinyanZion.com
www.BinyanZion.com

”אני מנהל מועדון מוצלח במנצ’סטר, יניב קנין של חברת אופנה צרפתית בלונדון. רן מקים חברת הגברה בישראל ושלושתנו מחליטים להפגש בלונדון בדירת הרווקים של יניב, זורמים אל תוך הלילה בשיחות על עניינים שונים ומשונים. עד שרן שאל אם אני חושב שיש בורא לעולם?”

אז במה אתה יהודי...?

”זה בכלל לא קשור” מגמתי תוך שאני מנסה לדלות תשובה הגיונית לפינה אליה נחקתי. את חבל ההצלה סיפק יניב שתפקד עד כה כצופה לא פעיל מהצד. אני חושב, אמר יניב, ”שהאינטלקט שלך לא מרשה לך לכופף את עצמך בפני מעשה ידי אדם”

לא כל כך הבנתי מה הוא אומר, אבל זה היה נשמע יותר טוב מלהסכים לרן ולהודות לטענתו שזה היהודי שבי.

רן לא וויתר והמשיך..

”בכל יהודי יש נקודה חבויה שמסתתרת מתחת להמון שכבות של כסויים. אצלך איציק, אתה לבוש, חושב ומתנהג כמו גוי לכל דבר. אך בתוכך פנימה יש נקודה יהודית שורשית שמחברת אותך לבורא עולם. להשתחוות בפני פסל פירוש להתנתק לחלוטין מבורא עולם, אבל אתה עדיין מחובר. אולי בע”ה יבוא יום ותתחבר יותר ליהודי שבך”.

שלוש שעות נסיעה מלונדון למנצ’סטר והשיחה הזאת חוזרת ועולה לי בראש פעם אחר פעם. לא הצלחתי להירדם עד שישבתי וכתבתי את כל תוכן השיחה ביומן מסע שבו הייתי כותב את הגיגי וחוויותי.

כשסיימתי לכתוב סיכומי לי: ”רן אומר שאני לא יכול להשתחוות בפני פסל מפני שאני יהודי.”

יניב אומר שהאינטלקט שלי לא מאפשר לי לבטל את עצמי בפני מעשה ידי אדם. אני לא יודע מי מהם צודק.”

מוצאי שבת.. תמוז תשע”א..

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם המבדיל בין קודש לחול ובין אור לחושך ובין ישראל לעמים. אני יושב בבית שלי מוקף ספרית קודש.. נשוי לאשה צדיקה...אבא לשלושה ילדים מקסימים... אברך מן המניין, אשתי שואלת מיד לאחר ההבדלה אם יש לי מה לעשות? כן אני עונה... בקשו שאכתוב את הסיפור שלי, סיפור עלי: אחד מאמון, אחד אינטלקטואל ואחד שחשב שהוא גוי. היום אני יודע מי מהם צדק.

יצחק פרץ.

(זה היה השפן) נאלמתי דום. אני?! להשתחוות לפסל?! הרגשתי שמשוהו נתקע לי עמוק בגרון..

”נו נו איציק” אמר רן ”הרי אין כלום, מה אכפת לך להשתחוות?”

”אתה יודע מה. אני מוכן אפילו לשלם לך הרבה כסף בכדי שתעשה את זה. אני אניח פה איזה פסל מסוים וסכום כסף מכובד לידו, אתה תשתחוה והכסף שלך”..אמר ברצינות תהומית.

”אני לא מסוגל..” לחשתי, ”למה?” שאל רן בחזרה.

אני לא יודע להסביר, אבל אני לא יכול להשתחוות לפסל!

רן חייד ולחש לי ”זה היהודי שבך” שאינו יכול להשתחוות לפסל.

”אם כך הם הדברים”, אמר רן, ”אז אין לך שום בעיה עלי אדמות אם אני אניח פסל כאן באמצע החדר ואתה תשתחוה לו”

קנין של חברת אופנה צרפתית בלונדון, רן מקים חברת הגברה בישראל, ושלושתנו מחליטים להפגש בלונדון בדירת הרווקים של יניב, זורמים אל תוך הלילה בשיחות על עניינים שונים ומשונים, עד שרן שאל אם אני חושב שיש בורא לעולם?

אמנם אני לא גאון גדול אבל טיפש וודאי שלא. כל חיי אני זוכר את עצמי קורא כל ספר שנזדמן לידי, כשרבים מהם קראתי יותר מפעם אחת. ממילא הייתי מלא וגדוש בידענות רחבות לענות על השאלה האם יש בורא לעולם. הוא שאל ואני עניתי בפשטות: אין דבר כזה! והוספתי מערכת שלימה של ראיות והוכחות מדעיות לבסס את דברי. שעה וחצי של הרצאה מרתקת מאת איציק פרץ בפני יניב האינטלקטואל ורן המבולבל שאין כאן לא עולם הבא, לא שכר ועונש, ולא בורא לעולם. אתה חי – אתה מת וזהו!! הייתי כל כך משוכנע וכל כך משכנע שהייתי בטוח שרן יפסיק עם השאלות ויבין את המסר, ואפשר להמשיך.. למסיבה הבאה. אבל החייד הזה.. החייד של ”השפן בכובע” השאיר אותי דרוך ומצפה לבאות.

גדלתי במשפחה מסורתית בשכונת עוני בנתניה. בבית שמרו קצת מההלכות והרבה מהמסורת. היהדות הייתה ברקע אבל לא מחייבת. כל עוד גרתי בבית הוריי פעלתי עפ”י הקודים של הבית, אבל ברגע שיצאתי לגור לבד כל הקודים נפרצו. אין שבת, אין כשרות, אין צניעות.. אין כלום. הכל מותר, חוץ מלהיתפס בקלקלתך.

היום אני גר במנצ’סטר, מנהל מועדון מפורסם וחי חיי הוללות. לבוש כמו גוי, מתנהג כמו גוי, נראה כמו גוי, בקיצור גוי! רן חייד וסיכם את תמצית ההרצאה שלי: ”לדעתך איציק אין עולם הבא, אין שכר ועונש, אין בורא לעולם, אין כלום, נכון?” ”בדיוק כך” עניתי.

”אם כך הם הדברים”, אמר רן, ”אז אין לך שום בעיה עלי אדמות אם אני אניח פסל כאן באמצע החדר ואתה תשתחוה לו”.

ינואר 2000 לונדון..

אז במה אתה יהודי?.. רן ירה את השאלה אחרי שעה וחצי של הרצאה שלי על עצם העובדה הפשוטה שאין דבר כזה בורא עולם... ”אני יהודי בגלל צרוף מקרים פשוט, שבו נולדתי לאמא ואבא יהודים.” עניתי, ”הרי באותה מידה אם הייתי נולד להורים אפריקאים, הייתי אוהו חנית ומנסה לצוד לי אריות ביערות”. יניב ברקע משמיע קולות מאופקים של צחקוק והדיאלוג ביני ובין רן צובר תאוצה מחדש.

רן מחייד את אחד החיכים שלו שאני עוד זוכר מימי הצבא. בכל פעם שרן הרגיש, הבין או ידע שיש לו שפן בכובע, היה החייד הזה מתפשט על פניו. ישבתי מולו וחיכיתי לראות עם איזה שפן אני עומד להתמודד הפעם..

רן חזר בתשובה בארה”ב ולא שיתף אותי בנושא. אני זוכר את הטלפון שקיבלתי ממנו כשהודיע לי שהוא חוזר לארץ, וביקש שאבוא לבקר אותו בבת-ים בבית הוריו. לא אשכח את הרגע שבו פתחתי את הדלת וראיתי מולי ”דוס” במלוא מובן המילה. חליפה, מגבעת, זקן ארוך וחייד מעצבן של ”ראיתי את האור”..! כמו שפתחתי את הדלת, כך סגרתי אותה מבלי להיכנס פנימה.

אחרי דקה של עיכול מחוץ לדלת פתחתי אותה שוב והסתערתי עליו בכל ”רמ”ח אברי ושס”ה גידי”. ”הפגישה הסתיימה מבחינתי, כשתחזור להיות נורמלי תודיע לי”.

שלוש שנים לאחר מכן רן מודיע לי ”ירדתי קצת מהפאנאטיות”. באותם זמנים הייתי עסוק בלנהל מועדון מוצלח באילת והזמנתי אותו אלי לחגוג את ”השיבה לנורמליות”. מידי פעם היינו נפגשים ומדברים, אבל איכשהו את תקופת ה”דוס” שלו הוא אף פעם לא הזכיר ומבחינתי זה היה מעולה.. אנחנו חברים, אנחנו מדברים, אנחנו מבליים, סוף פסוק. אבל עכשיו.. אני מנהל מועדון מוצלח במנצ’סטר, יניב

ג' ב' תש"פ

2012

חשיפה אישית: מלב מלחמת לבנון. התבוננות נוקבת פנימה אל תוך חיינו במטרה להבין לאן פננו מועדות.

לפני 5 שנים נקראתי להתייצב למילואים ביחידתי בצו שמונה.

מלחמת לבנון השנייה, פלוגתי חוצה את קו הגבול בנקודת החטיפה של שניים מחיילי צה"ל, חטיפה שהובילה את ראשי המדינה, צה"ל והממשלה לתגובה צבאית חריפה... יצאנו למלחמה!

מלחמה שתוצאותיה טרגיות, כמאה חמישים משפחות שכולות, אבות ובנים שלא זכו לחזור לביתם, נשים שאיבדו את יקיריהן, פצועים, הלומי קרב ועורף צפוני חשוף לפגיעות טילים והפצצות מותיר רושם שהתייתם זה מכבר... ברוך ה' אני וחבריי לפלוגה חזרנו בריאים ושלמים לביתנו.

ניצחנו את המלחמה או אולי.. הפסדנו?..

פעם אחת ויחידה יצאנו משטח הלחימה חזרה אל קו הגבול להפוגה קצרה והתרעננות קלה.. "מושב שתולה", שם חיכו לנו המון אנשים, חלקם מישובים סמוכים וחלקם הרהיבו עוז ו"עלו צפונה" במיוחד לראותנו, מצפים ודואגים, פניהם מביעות רגשי אהדה והזדהות, ליבם גדוש אהבה וחיבה ופיהם רווי מילות נחמה ועידוד. הם באו לתמוך, לעזור לעשות מה שביכולתם, אף הביאו עימם מתנות, מכתבים וציורים מילדים הלומדים בבתי ספר שונים בארץ. אמנם,

המצרד הנדיר והיקר מכל היו סוללות ומטענים לפלפונים שלנו. מאחר ולא ניתן היה להיכנס עם פלפונים לתוך שטחי הלחימה, זאת עקב סכנות "ביטחון שדה", היה עלינו להשאירם מאחור עד זמן שובנו. בזמן זה הספיקו הסוללות להתרוקן ועתה התברר כי יצירת קשר מחודש עם משפחותינו היה העניין החיוני ביותר עבורנו! אמנם, המון אחר.. חברים, כאלה שנשארו בבית, קראו לי "פראייר" .. "פראייר שאתה הולד?" .. "באמת שווה לך למות?" .. "בשביל מי?" .. "תישאר כאן במרכז". מבחינתם הכל כרגיל, ממשיכים לעבוד, לבלות, לשבת במסעדות ובתי קפה, רק חס ושלום להיות פראיירים.

בשבוע הראשון לגיוסי הבהול הוצבנו אני וחברי לפלוגה ב"סירקין" שם ממוקמת יחידת המילואים בה אנו משרתים. היה עלינו להתכונן לקראת הלא נודע: חימוש, אימון ותרגול פקודות מבצע המתחלפות כהרף עין העסיקו אותנו ימים כלילות. חיסרון במערך הרפואי ובציוד האישי (רובה צלפים, כוונת לילה לנשק ייעודי, אפודים בלויים ועוד..) נתגלו כבילתי ניתנים להשלמה. בזיון המפקדים שחשבו להשלים את החסר ולגזול מפלוגה אחרת חלק מהציוד, העכירה את האווירה. אכילת מנות קרב, ללא מקלחת אחת בסביבה

וניסיונות שינה חטופים של אלף חיילים צפופים על גב קרקעת 'האנגר' ענק, העניקו לנו מראה ותחושה שאנו בשה"כ סוג של מחנה פליטים חדש שנולד כעשרה ק"מ ממרכזה של העיר ת"א.

האם הופתענו מבשורות קציני המודיעין כשהופיעו מידי פעם בתוך אותו שבוע מתיש ובפיהם מידע מחדש עקב המתרחש בתחום קווי האויב?.. פניהם מסתירות תדהמה וחרדה לנוכח המידע המעודכן.. "מערך מאורגן של החיזבאללה.. עם כניסת כוחותינו הסדירים ללבנון הופתעו ונהדפו לא פעם ע"י לוחמי גרילה מצוינים וחמושים כהוגן, מצבירים גדולים של נשק, תחמושת וטילים נתגלו על פני מערך אדיר ומקיף של תעלות ובונקרים לכל הרוחב הדרומי של גבול לבנון עם ישראל". אף יש שאמרו שתעלות נחפרו תחת שטח ישראל.. כל זאת תחת אפס של הלוויינים, המזלטים, התצפיות.. והמודיעין המפורסם של צה"ל?.. הרדיו, שמסדר בכל יום דיווחים על הרוגים שלנו וטילים המשוגרים אל עבר אורכה ורוחבה הצפוני של ישראל כשמטרתם לפגוע באזרחיה, כל אלו, לא אימצו את רוחנו.

נראה היה שהצבא לא ממש ערוך ומוכן.. ניתוקים בתקשורת, הידברות לקויה

וחוסר אמון בלטו בכל הדרגים הצבאיים והמדיניים.. האויב הגדול ביותר שלי בשם "אי הוודאות" החל נותן אותותיו ומפגיז בתוכי. הרגשת דאגה וחוסר נוחות עושים את דרכם מליבי לשאר אברי גופי. באמת, בשביל מי אני נילחם? למען מי ומה אני מוכן למות? שאלה זו הפנית גם למפקד הפלוגה שאני מאוד אוהב ומעריך, תשובתו האירונית כי הוא "נילחם על מנת להוציא אותנו מכאן ולהחזיר אותנו הביתה בשלום" לא סיפקה את מבוקשי, אמנם עזרה לי להשתדל לחזור הביתה בריא ושלם.

אני שוכב עם חברי על צלע ההר, מחופרים ומוסווים ע"י שיחים גבוהים וקוצניים, צמחיה האופיינית כל כך למרחבים התלולים ולוואדיות העמוקים של דרום לבנון. לאורך כל שעות הבוקר המוקדמות רעש מחרשי אוזניים, ארטילריה כבדה הממוקמת בתוך מוצבים של צה"ל לאורך קו הגבול, כמה קילומטרים מאחורינו, מפגיזה לסירוגין מקומות חשודים, מטוסי חיל האוויר מגיחים לעתים תכופות, חגים מעלינו ומטילים את פצצותיהם על כפרים עוינים.. לפי המפה ובעזרתו האדיבה של ה-GPS אנו נמצאים כ-2 ק"מ מהכפר שהיינו אמורים להשתלט עליו בתחילת אותו לילה, תושבי הכפר נתבקשו לעזוב לפני שחיל האוויר הפציץ אותנו, ומעתה כל תנועה חשודה היא תנועת האויב.

מכיוון שעלה עמוד השחר והבוקר החל מפציע, ומאחר ותנועת כוחותינו מסיכנת פי כמה בשעות אור היום נשארו מרותקים על גב אותו הר. ריח של אבק שריפה ושמש חודרנית הקופחת על ראשינו מלווים את הפקודה הבאה שניתנה בקשר: "תגיד לבעוז שהוא והמחלקה שלו יצאו לסיור אלם לכיוון שיא גובה שם נצפתה תנועה חשודה". בציוד השני של הגיבא כ-3000 מטרים מפלוגתי ניצב לו טנק מרכבה סימן 4 עסוק בלחפות על D9 (טרקטור ענק) המפלס דרך חדשה עבור רכבים קלים של כוחותינו שינועו על ציר זה; מספקים מזון, תחמושת, וציוד רפואי להמשך ימי הלחימה, סוג של קשר "נורמטיבי" לשעות מלחמה עם קו הגבול שנותר

במהלך אותה מלחמה היו אירועים מפחידים ולא נעימים וכן היו אירועים מרגשים ומשמחים; מאורעות יוצאי דופן בין איש לרעהו, ניסים ונפלאות של הקב"ה, אך לא עליהם אספר היום.

היום, רק באתי לשאול בשמי ושם אותם חיילים צעירים שנפלו, אולי גם בשם עוד חברים שחזרו הביתה בשלום. בשביל מי אני נילחם היום? בשביל מי ובשביל מה החיילים האלו מסרו את נפשם? מי שולח אותנו.. ובשם איזה אידיאל רעיון או אינטרס?

נראה, כי בארצנו היום-יומית, כאשר הציונות גוועת, האידיאל הלאומי-יהודי הולך ונמוג, הופך למדינת כל אזרחיה. כאשר חיי השעה והרגע הם האופנתיים. להיות 'IN' זה אומר לממש את כל חלון ההזדמנויות שהעולם הזה מציע ללא שום חשבון שכר והפסד, אפילו על חשבון השכן שלי, החברים שלי, המשפחה שלי, ההורים שלי, אף הכבוד העצמי שלי. אין בושה להיות גנב קטן וגנב גדול שגונב את כספי הציבור, אין בושה להיות רוצח ולרצוח את הילדים שלנו, אין בושה להגיד ולעשות מה שבא לי, אך שבא לי, מתי שבא לי, להראות ולחשוף הכול! את כל הצניעות מוכרנו בזול.. והכול.. מעוגן וממוסד תחת חוקי זכויות יסוד חופש הפרט, חופש הדיבור, חופש הביטוי, חופש הפרסום, חופש ההתערטלות הפומבית, חופש השווי, חופש החשיפה התקשורתית, החופש הגדול, חופש ממחויבות אישית והבין אישית, חופש מגבולות, חופש מגדרים, חופש מביקורת, חופש מלקחת אחריות - נסתום חורים, נכבה שרפות, העיקר להיות "חופשי ומאושר". את החן, העדינות והערכים שהיו לסבים ולסבתות שלנו זנחנו ובנינו להם אנדרטאות שברוחב לבבנו אנו נעמדים וצופרים להם פעם בשנה.. אפילו דקה של שקט ודומיה לא נקדיש להם !?

האם שכחנו את הקולות שדרשו חקירה ללא פשרות?.. "לא יתכן כישלון שכזה בדרגים כה רמים!", מקבלי החלטות ואישים בכירים נכשלו בתפקידם, האם יכול להיות ששלחנו את חילינו לפעולות סרק על רקע מצע אינטרסים אישי שישרתו קידום ורווח כזה או אחר של חבר כזה או אחר? האם נתנו מקום לכבוד וגאוה והם פעלו את שלהם?.. חקירה מיידית! אירועים כאלה של חיים ומוות לא יעברו ללא ביקורת מדוקדקת, היכן אנו עומדים? מה המטרות שלנו כיחידים, כחברה, כמדינה? מה לא לקחנו בחשבון, חייבים להפיק לקחים, לשפר עמדות ולשפר את יכולת ההתארגנות, הרי האויב לא התייאש אף לא התעייף הוא לומד ומחכים ומגביר חילותיו לחזור ולהילחם אף במקומות שנכבשו, הוא מצידו אף פעם לא מובס.

"עם כניסת כוחותינו הסדירים ללבנון הופתעו ונהדפו לא פעם ע"י לוחמי גרילה מצוינים וחמושים כהוגן, מצבירים גדולים של נשק, תחמושת וטילים נתגלו על פני מערך אדיר ומקיף של תעלות ובונקרים לכל הרוחב הדרומי של גבול לבנון עם ישראל..."

די לייאהבת חינים

ואם אין אהבה בלי סיבה, הגענו לשאלת השאלות – מה הסיבה לאהבה?

אפשר לחשוב שהסיבה לאהבה למישהו היא שהוא משקיע בנו, נותן לנו, ולכן אנחנו אוהבים אותו. אם כך כדי להגיע לאהבה צריך למצוא אנשים שישקיעו בנו... אבל זה לא נקרא אהבה, זו תאוה. כמו הבדיחה העתיקה – אם דייג אוהב דגים אז למה הוא הורג אותם ואוכל

תמיד הייתי מזוהה חזק עם כל הסטיקרים, והעמותות למיניהם שמעודדים להפסיק עם שנאת החינים שיש היום, ולהתחיל לאהוב חינים האחד את השני. במקום לשנוא בלי שום סיבה הגיע הזמן שנאהב אחד את השני בלי שום סיבה. אבל היום אני חושב קצת אחרת...

מפסיקים לרגע והחושך משתלט.

אף אחד לא נהיה חכם מלשבת בטל, ובשביל להיות טיפש לא צריך להתאמץ הרבה...

רואים שלמרות שיש הפכים, הדרך להגיע אליהם היא הפוכה...

וכך גם בשנאה ואהבה –

שלמה המלך אומר בספר משלי – "לתאוה יבקש נפרד". כלומר יש לנו תאוות ואינטרסים אישיים, והטבע שלנו הוא לרצות, לקחת, וממילא, התאוות האלו גורמות פירוד, שנאה, כי מה שהוא לוקח זה על חשבוננו, ומה שאני רוצה נמצא בידו. זה המצב הטבעי, הנייטרלי, חושך...

כח הכבידה של האדם זה לשנוא, בלי שום סיבה, והוא צריך להלחם בו, ובד בבד להשקיע מאמץ כדי להגיע לאהבה, אין דבר כזה לאהוב בלי שום סיבה, בחינם, כי באופן טבעי, אנחנו נמשכים לשנאה...

את המושג הידוע "שנאת חינים" טבעו חז"ל לפני המון שנים. וכוונתו לשנוא מישהו בלי סיבה מוצדקת (כגון שהזיק לך, הכעיס אותך וכד') וכיוון שאהבה ושנאה הם שני הפכים, היה כל כך קל לעשות "העתק-הדבק" מהמושג הידוע "שנאת חינים" למושג הצעיר והמחודש – "אהבת חינים". אך נעצור רגע להתבונן, האמנם יש אהבה בלי סיבה מוצדקת?

העולם הזה מורכב מהמון הפכים – טוב ורע, אור וחושך, שמיים וארץ, אהבה ושנאה, חיים ומוות, חכמה וטיפשות ועוד ועוד...

ניקח לדוגמה שמיים וארץ – כשאדם רוצה לעלות כלפי מעלה, לשמייים, הוא חייב להשקיע אנרגיות רבות, לקפוץ, לטפס וכד'. ומצד שני, כדי להגיע לרצפה צריך רק להפסיק לשניה להשקיע בלעמוד...

גם באור וחושך, כדי שיהיה אור, מושקעת אנרגיה אדירה של שריפה בשמש, או במנורה. ואילו בשביל חושך

הנה הם ניסיונות לאדם, העוני מצד אחר והעושר מצד אחר כעניין שאמר שלמה המלך (משלי ל' ט') פן אורש וכחשתי ואמרתי מי ה' ופן אורש וגנבתי ... השלוח מצד אחד והיסורין מצד אחד עד שנמצאת המלחמה אליו פנים ואחור. אם יהיה לבן חיל וינצח המלחמה מכל הצדדיו, הוא יהיה האדם השלם אשר יזכה לדבק בבוראו וגו'. הרמח"ל מגדיר את כוחות הנפש המנוגדים כמצב של מלחמה, במלחמה זו אין הפסקת אש! לעולם יתגרה יצר הטוב ביצר הרע, כי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו. תמיד עומדים על המשמר, תמיד מוכנים לקרב הבא, מתכננים התקפה חדשה, בתחבולות, תמיד בתוך מלחמה! ניצחון בקרב גורר ניצחון נוסף, הכישלון וההפסד פורצים את גדר המערכת "ולפתח החטאת רובץ", כישלון נוסף כמעט ומוכרח. יש לחקור, אין זו חקירה חיצונית בעלת סמכות כזו או אחרת, זוהי חקירה פנימית, אישית ומחייבת. יש לחקור את התקרית, לדרוש תשובות, להפיק לקחים, לשפר עמדות, לגדור את הפירצה ולהציב שומרים ומאריבים במקום... כי זה כל האדם. סוד השלום, מתחיל מבפנים..

צועק לעולם, בין ברצון ובין בעל כורחו: אני יהודי וזו הארץ שהובטחה לי וניתנה לי מאז, ושיש לי קשר מאוד מיוחד עם מי שאמר והיה העולם. נמצאים אנו בחודש אלול הסוגר את מעגל השנה, וככל מעגל הנסגר, ממילא ניפתח חדש. בחודש זה היהדות מחייבת אותנו לחשבון נפש, תחקיר אישי ומדויק איך עברה השנה? המלחמה שאנו ניצבים מולה בכל יום היא מלחמה רוחנית לגמרי! כדי להתמודד בכל מלחמה אחרת, ראשית, עלינו להתייצב מול עצמינו ולשאול האם אני צועד באמת ונכון אל עבר המטרה, או שמא אני מחטיא אותה? האם אני נותן לעולם או נוטל ממנו? האם אני מנצל את הכישורים שניחנתי בהם על מנת ללמוד ללמד ולעשות את הטוב והישר? האם מה שמעניין אותי הם בעיקר צרכי הפרטיים והזולת שמתחת אפי לא ממש בראש מעיניי? המבט האמיתי והשכל הישר מחייבים אותי לשאול מי אני בעיני עצמי או שמא כל האני שלי הוא בעיני אחרים? הרמח"ל בספרו "מסילת ישרים" כותב... "ונמצא שהוא האדם מושם באמת בתוך המלחמה החזקה, כל עניני העולם בין לטוב בין לרע

מיד עם סיום המלחמה נתבקשנו ליום תחקירים ארוך ב"נהריה" בנוכחות מפקד החטיבה, מפקדי הגדודים ומפקדי הפלוגות, ניסינו ללמוד וללבן את הכשלים במהלך המלחמה וכן הודגשו ההישגים וההצלחות. הבנתי בליבי שאם לא יפיקו לקחים, אז בעתיד המערכה תהיה קשה הרבה יותר בה האויב יצטייד בנשק מתוחכם ומדויק יותר, בונקרים ותעלות שאף לאתר אותם, יהיה בלתי אפשרי. את התשובה לשאלותיי קיבלתי בסוף אותו יום ארוך עם סיום התחקיר האחרון והמסכם של הפלוגה. הפעם מפקד הפלוגה שבהחלט אינו חובש כיפה הוציא ספר תנ"ך והחל קורא בפנינו פסוקים שמדברים על שלום ונחמה... "ותשקוט הארץ ארבעים שנה". הנוקשות המיליטנטיות נבקעה ולחלוחית דמעה הופיעה בו זמנית אצל כל אחד מאתנו, התרגשות לא ברורה התפשטה בי, אכן, משהו מיוחד התבהר, כולנו קלטנו והבנו את המסר. כל כך פשוט וידוע אך סמוי מן העין ורחוק מן הלב.. הגורל המשותף לכולנו גלום ומקופל באותו תנ"ך, באותו יהודי שנולד ממנו אז, וממשיך לצעוד בתוך כל אותם הזמנים ומקרי העולם עד היום הזה,

עליו איך הייב

סירה / ש' און צור

בן האנצונג ווירעווג הכספ
בן הייב האפור לאופך מארים
ברקטי כל יד מלספ
כיסוי אויג זשמיכה של כוכבים

ירדג אל הייב, להיישט אויג על מערה
פונה לים
לגג ל שים שים אוכל לכבוד
אך כמו גמיה נשאר לנו הכמון
אני צריך לרדג, אגה חובר להגעלוג

בציון חלפה מלכוו השמש
בציון עטרה מלכוו הלכנה
זה זמן של כל כה הרש
זה זמן שאם קוראג לכנה

עליו אג הייב להיוג יוגר קרוב
עליו כי הייגה ל שאלה

עליו אל הייב לרדג אלך
לנסוג לשמוע מה אגה אומר
פה למטה קצב קשה לשמוע
זכא פינה ים מישו שצופר

עליו אל הייב להיוג יוגר קרוב
לנסוג להבין אוך הכא נראה מלמעלה

ולתת בטובתו של השני. תחשוב איך להיטיב איתי ואני אחשוב איך להיטיב איתך, וזה יגרום לאהבה בינינו.

אתה רוצה חבר? חז"ל אומרים - קנה לך חבר.

אין אהבה בחינם, בלי סיבה. קנה לך חבר, לא משום שכדי להיות חבר שלו אתה צריך לשחד אותו, אלא כדי שתאהב אותו אתה צריך לקנות, להשקיע, לא בחינם, לתת, ואז יהיה לך חבר אמת.

וכנראה שזו גם ההבנה הנכונה בסטיקרים, שצריך להפסיק עם שנאת חינם ולהתחיל להשקיע בנתינת חינם שתביא אותנו לאהבה.

רק שלא היה מספיק מקום בסטיקר, אז קיצרו...

שנזכה, להשקיע אחד בשני, ולאהוב.

ובאמת זה מפורש במשניות מלפני יותר מאלף שנה - "אם חפץ אתה להדבק באהבת חברך, הוי נושא ונותן בטובתו" כלומר אם אתה רוצה לאהוב מישהו באמת, תשקיע מחשבה ומעשים איך להיטיב איתו, תתעסק בטובתו, וכך תאהב אותו.

וכשאתה נותן, דע לך, שלא רק שזה לא נאבד ממך, אלא ההיפך הוא הנכון, אתה מתפשט הלאה, מרחיב את עצמך, יש לך חלק לא רק בחיים שלך, אלא גם בחיים של החבר, של האשה, של הילד, של הציבור, של העם וחלק בכל דבר שהשקעת בו. הדביקות הזאת, נקראת אהבה.

אם אנחנו רוצים, באמת, להגיע לאחדות בינינו, לבנות גשרים, להתקרב, להשיג אהבת ישראל, לזכות ל"זאהבת לרעד כמוך". אנחנו צריכים להשקיע אחד בשני, לא להיות שקועים בתאוות הנמוכות שלנו, באגו שלנו, אלא לשאת

זה גם רמוז בתוך המילה עצמה, א-ה-ה, פירוש המילה הב זה תן. אם תתן, תאהב.

המושג אהבה של אמא, מתאר את אחד האהבות היותר עזות וחזקות שיש בעולם, ומסופר על מקרה אמיתי שקרה בשואה, לזוג הורים צעירים עם תינוק, שתוך כדי בריחה נפרדו האחד מהשני, האב ובנו למקום אחד, והאמא נלקחה למקום אחר, ביוגון וגעגוע.

בניסוי ניסים שלושתם יצאו חיים מהסיפור ברוך ה', ואחרי כמה שנים, בהם לא הפסיקה האם לאהוב ולהתגעגע לרגע, הצליחו להתאחד שוב יחדיו, בשמחה עד לב השמיים.

אך מהר מאוד התברר שלא יוכלו לתקן את אשר קרה, האהבה שהיתה בין האב לבן היתה עמוקה וחזקה הרבה יותר מאהבת האם לבנה...

להיכן נעלמה האהבה של אמא? האהבה הבאה מן הנתינה, עברה כולה אל האב...

שלומיד.

די לישונא תינים!
הגיע זמן ל-נתינת חינם!!!
שמיא לאהבה אמיתי...

שכנים

סיפור אמיתי

על נפלאות מצוות החסד ועל שכנות טובה

ויש שם הכל, זה בסדר. הבטתי על השכן. הוא נראה אדם חרוץ, ששים דבר אינו מטריד אותו במיוחד. הוא גם מרבה לחייך ולדבר בהומור. טוב לו. יש לו כל מה שהוא צריך. הרמתי עיני וראיתי את בעלי, אף הוא הסתכל בו במבט מלא הערכה. "הנה, אני מקווה שזה בסדר עכשיו. חברו אותו לחשמל ונבדוק שזה עובד". תוך כדי שגרר בעלי את הרדיאטור למקום השקע הקרוב, הרשיתי לעצמי לשאול: "ואיך אתם מחממים את הדירה שלכם?" "יש לנו רדיאטור בחדר ילדים", אמר השכן ללא התרגשות מיוחדת. תשובתו מלאה אותי סקרנות, ומבלי אפוק הסופתי לשאול: "מה אין לכם רדיאטור בסלון? מה עושים הילדים כשהם בסלון, האם לא קר להם?" "הם יכולים להיות בחדר, ואם הם לא רוצים, אז שישתו תה ויקפצו- ככה יתחממו בלי בעיה." "ברוך ה' הרדיאטור עובד, תודה רבה לך שטרחת בשבילנו והשקעת מזמנך", אמר בעלי בידדות לשכנו. "אתם חושבים שאני עזרתי לכם? אתם עזרתם לי. בגללכם זכיתי לעשות מצווה." השכן הסתובב ופנה ללכת, ובעודו יוצא את מפתן הבית, הבטתי אחריו, מחוסרת הבנה, איך זה יכול להיות, הרי לשכן ולאשתו יש פחות אמצעי חימום מאשר לנו, ויותר נפשות בבית, והם מתנהגים איתנו כאילו היה להם הכל, וכעת רצונם לעזור לאלו "שחסר" להם.?! השכן נעלם בחדר במדרגות, ואני סגרתי אחריו את הדלת באיטיות, איך יתכן שכנים כאלה...

ומאוכזב, "מה הבעיה אצלו?" "לא משהו רציני", מיהרתי להתנצל, החוטים נשרפו, ואנחנו נסדר את זה בהקדם. בינתיים אנחנו מסתדרים." "כן? הרימה שכנתי את גבותיה ברחמים. "בטח", עניתי לה בביטחון, "זה לא בעיה ממש תודה על ההתעניינות." סגרתי אחרי את הדלת, והרהרתי בגברת השכנה שמעלי. מהיכן יש לה זמן לחשוב כיצד מחממים השכנים שלה את דירתם, ונזכרתי בחמשת ילדיה הקטנים. לא חלף זמן רב ופתאום עוד פעם נקישות בדלת. ויש לנו פעמון, אך נדיר שמישהו מהשכנים משתמש בו, מאין הסבלנות לחכות עד שמישהו ישמע אותך מקיש ויפתח?..." הפעם היה זה השכן, בעלה של הגברת: "כן, איפה הרדיאטור המקולקל?", "מה... הרדיאטור שלנו?!", שאלתי בהיסוס "כן! תנו לי לראות מה הבעיה, זה צ'יק צ'אק". השכן נכנס, שאל אם אפשר לשבת על הכיסא שהיה סמוך לו, ולאחר שנענה בחפץ לב, התיישב, קרב אליו את הרדיאטור המקולקל, והחל לפרק את התקע השרוף. "זה קורה לנו כל שנה", אמר בעוד אני ובעלי עומדים סביבו ועינינו עוקבות אחר ידיו הזריזות. "כל שנה אני צריך להחליף את התקע שנשרף מחום הרדיאטור. אסור להוציא אותו מהחשמל מיד אחרי שמכבים, צריך לחכות קצת." "אולי אפשר להכין לך קפה?", שאלתי ברצון רב, אחרי ששמחתי מהידעיה שהלילה הולך להיות חמים ונעים בכל הסלון. בת צחוק עלתה על פניו של השכן לשמע הצעתי: "אני בא מהבית

מעולם לא ידעתי להעריך עד כמה שכן יכול להיות גורם משפיע בחיים. במשך כל שנות ילדותי והתבגרותי גדלתי בין שכנים שבקושי זכרתי את שמם. כשהייתי פוגשת שכן בדרך מקרה בכניסה לבניין המשותף, הרגשתי כאילו אמירת ה'שלום - שלום' זה לזה עברה דרך חדר קירור בטרם יצאה מפנינו. לעיתים קרובות חשתי מבוכה "להיפלא" במעלית עם אחד השכנים. לרוב שנינו היינו שותקים, ותחושת אי-הנוחות היתה גוברת בי, כאילו משהו בכל המצב הזה לא היה בסדר. אבל מה? מה כבר לא בסדר בלעלות עם השכן שלך במעלית, להפטיר לעברו שלום צונן ולהמשיך בשתיקה אדישה? חורף ירושלמי. כבר כמה ימים שיורד הגשם, ובחוף רוחות עזות במיוחד. החושך מקדים ויורד על הרחוב. את השכנים בחורף פוגשים פחות. כל אחד ספוג בדירתו עם בני ביתו, ולאיש אין חשק לצאת מביתו בערב כזה, אם לא שיש לו הכרח. אני גרה כאן כבר יותר משנתיים, אבל לא עברתי לירושלים וגם לא נשארתי בה בזכות החורף המקפיא הזה. נקישות בדלת. שכנתי מהדירה שמעלינו בפתח, מוחיכת בחמימות ושואלת לשלומי. "אפשר לשאול", היא ממשיכה, "איך אתם מחממים את הדירה שלכם?" "יש לנו שני רדיאטורים אחד גדול ואחד קטן לסלון ולחדר שינה", עניתי לה. "ואיך הם? מחממים?", "כן, במיוחד הגדול, רק שאותו עוד לא הספקנו לתקן מהחורף שעבר" "אהה...", אמרה בטון נמוך

אמבין

מעצבים אוליו לאמבט

סדרת הגל החדש של אמבין מביאה את העיצובים המרגשים מהעולם - ישר לתוך חדר האמבט שלכם. הסדרה מציגה מיגוון ארונות אמבט ואביזרים נילווים, שיעצבו מחדש את חווית הרחצה והטיפוח שלכם.

איב 100

מיורקה

פרובנס 80

שיק 120 לבן

תחנת חוץ | 13

לביור החנות הקרובה למקום מגוריך 1-700-706-200

חנות המפעל: רח' ראשית חוכמה 10 תל אביב, טל' 03-5159555

אמבין
מעצבים חוויות לאמבט

מתשבות

על

חשוב על "חשוב"

מחשבות, הן דבר פרטי ואינטימי של אדם עם עצמו. דיבור, מכון אל זולתו יותר מאשר אל עצמו. שהרי הרבה פעמים: "אחד בפה ואחד בלב" ולפעמים גם כמה בפה ואף אחד בלב כמו שנהוג במקומותינו, כידוע, בעוונותינו. אצל איש אמת, הדיבור אל זולתו אינו שונה מאשר היה מדבר אל עצמו. אמנם לא כל מה שחושבים אומרים, לא כל מה שאומרים כותבים ולא כל מה שכותבים מדפיסים. אז, אם כבר מדפיסים צריך הלב להרגיש שהדברים יוצאים ממנו. ואז, לב (הכותב או מדבר) פוגש לב (הקורא או השומע) ונופלים זה בזרועותיו של זה (הלבבות..). ואהבה שוררת אצלם כמו שרק לבבות יודעים.

חופה מיוחדת על "חופה"

אתמול, זכיתי לקדש זוג בחופה, במעמד שמאד ריגש אותי. מה ייחד מעמד זה, שעשה לי את זה במיוחד? הרי כל חופה יש בה משב רוח רענן שסיפור חיים מרתק מאחוריו. אולי פעם אכתוב ספר על חופות וסיפורי חיים... (החיים שמאחורי הקלעים... של החופות).

חופה מיוחדת ו"יום אהבה".

גשר וסולם על סגם בני אדם.

צדק חכמי חכמה לא שגיא.

מחמם אה אהה אלו אני אדווי

שנה טובה ומבורכת

לעבור פרק חיים משלו. גם אין לה גיל שהרי שניהם יחד כבר עברו שנות מאה. הם שייכים לאותו רוב שהזכרנו ועם זאת לא ויתרו על חופה יהודית בלב הקדש היהודי.³

אמרת: חברים יקרים. אין יום מיוחד לאהבה. כל יום שיש בו אהבה הוא היום המיוחד.

שלו שמחובר לאהבה של בן זוג כל הימים שלו מחוברים.

ועוד שאלתי באותה חופה מה שעלה במחשבה באותו יום. כתוב בפסוק: "על כן יעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד" (בראשית ב, כד). האם זה שיא העניין של חתונה להיות בשר אחד? זה נכון לכל בעה"ח? מה התורה רוצה לאמר לנו כאן?⁴

לפני כן אמרה תורה: "וייצר... את האדם עפר מן האדמה ויפח בְּאָפִיו נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה" (בראשית שם פס' ז). מהי נפש חיה זו? אמר אותו סבא לרבי שמעון בר יוחאי⁵: דא שכנתא עלאה. ובהמשך אמר: ועלָה אִתְמַר (ועליה נאמר, כלומר על הנשמה הזו) "ועץ החיים בתוך הגן", דא עמודא דאמצעייתא, "הגן": שכנתא תתאה. ע"כ לשון הזהר. כלומר הנשמה מתלבשת בתוך רוח (שהוא "עץ החיים") והם מתלבשים בתוך הנפש (שהיא "הגן") היינו נר"ץ (נפש, רוח, נשמה).

לחתן יש נר"ץ כנ"ל ולכלה יש נר"ץ כנ"ל. כל אחד קבל את בשרו מהוריו ואת נר"ץ שלו מהקב"ה. אבל כשהם מתחתנים הם נהיים בשר אחד שאינו בא מהורים אלא על ידי מעשה הקדושין ואז מקבלים נר"ץ חדשים השייכים לגוף המשותף הזה שנוצר בחופה. זה קורה כאשר נעשית החופה בקדושה והברכות ממשיכות את השפע המיוחד שלהן. זה לא קורה אצל בעה"ח.

אה נקאה יוואסיב: זיי שחופה אה יחדיו?

ירושלים היא לב האומה. האומה הישראלית נמשלה לגוף המורכב מאיברים פרטיים ושונים (בצורה ובתפקוד). ירושלים היא המחברת את האיברים לגוף. מדוע? מה יש בעיר זו? היא המקום שבו תחול קדושת הנפש האלקית והשכינה. מאז בריאת העולם (אבן השתייה הנמצאת היום בתוך המסגד הידוע). שם הקריב אברהם את האיל ושם נעקד יצחק, שם חלם יעקב את חלום הסולם המפורסם (סל"ם = סינ"י), אותו קנה דוד מיד ארְנָה היבوسی והכינו כמקום שיבנה המקדש ע"י בנו, שלמה.

1. כל מה שיכתב מכאן ועד סוף המאמר הוא מקצת מאוסף מחשבות שעלו בראש הכותב בחדש אב תשע"א עד סמוך לאלול. אבל הם אינם מעוגנים לזמן מסוים אלא מרחפים מעליו. וראה שוב הערה אחרונה.
2. שהרי מכיון שמקורו במשנה הרי גם יום הכפורים היה צריך לפי זה להקרא "חג האהבה" וזה לא שמענו שאומרים. אדרבה משם יש קושיה על המנהג הידוע, זה שעל שמו דבק הכינוי הזה. אבל ביאור העניין אינו הנדון שלנו.
3. היום כשאנו שומעים על כאלו המחפשים ריגושי חופה מיוחדים בצניחה חפשית או בצלילה בים סוף. אמנם הם קצת מתקשים למצא רב שיקדש אותם אבל כנראה שלא זה ראש דאגתם. יותר קשה למצא קייטרינג מתאים...
4. אמנם רש"י פירש שזה בא ללמד שהולד נעשה מכח שניהם ועל ידו נעשה "בשרם" אחד. אבל כבר הקשה עליו הרמב"ן וכי מה חידוש בזה הרי גם אצל כל בעה"ח, כן הוא. והרוצה יראה מה שפירש הרמב"ן וגם הוא אינו מספיק לנו. על כן באנו להציע פירוש אחר כמובא בגוף המאמר.
5. זהר הקדוש פרשת בראשית דף כז עמוד א.
6. תהילים קכב, ג.

”עיר שחברה לה יחדיו” צריכה:
שיקום ושיפוץ של מבנים, בניית דירות לזוגות צעירים, נקיון הרחובות ושוק מחנה יהודה. אבל גם: שיקום ושיפוץ הקודש, רוח צעירה ונקיון רוחני. היא צריכה מאד גשר שיחבר יחדיו את כל חלקי האומה המיוסרת הזו. וכינור אחד גדול שמיתריו יפרטו על מיתרי הנפש (יהודי הומיה) יותר מאשר ”גשר מיתרים” של בטון וברזל ורכבת ”כבידה”.

מנחם אה וקוה א' צדק חכמי'

מעשית בת n נקודות עם צוות מומחים שתעבור אישור ועדת הכספים והאוצר ואח"כ תגנו תחת איזה סעיף בחוק. אבל כאלה הם גם המפגינים החדשים שלנו, נאיביים. אולי דוקא מהנאיביים "תצא תורה"...

חדש מנחם אב הוא זמן שבו עולה ביותר התחושה של צדק בנחמה. שמו מעיד עליו. ובפרט במקום שאני עומד עכשיו, ממרומי ביה"כ "החורבה" ומשקיף על החצר של בית הכנסת "מנחם ציון" שממול. יש סיבות לתקות נחמה, ויש גם צורך די דחוף לבקש עליה. שהרי מאחורי הקריאות של המפגינים ל"צדק חברתי" צודק נמצאת הזעקה של "תקוה". לא דוקא זו שמצריכה לעמוד "דום" (שתיקה) אלא זו שבאה ע"י עמידת "נח" (צעקה).

"צדק חברתי" מתורגם לכסף, הרבה כסף. אולי אין מספיק כסף לעשות מספיק "צדק". בואו נחשוב לרגע על קופה של עם (מדינה) כעל קופה של משפחה. המשפחה היא גם כן, עם קטן. נניח שיש במשפחה הזו עשרה ילדים בגילאים שונים עם צרכים שונים: אחד סטודנט, אחד חוזר בתשובה, אחד עם צרכים "מיוחדים", אחד שהסתבך

בעסקים, אחד עו"ד צמרת, אחד טייקון, אחד תמנון, אחד פנתר שחור, אחד פעיל חברתי ואחד...כרצונכם. ספרתם? כן, יש עשרה. שני ההורים עובדים אבל אין מספיק לכל הצרכים. תארו לכם שיום אחד אין השכנים יכולים להכנס לבנין, כי יש הפגנה עם שלטים ואהלים: "העם רוצה צדק חברתי, משפחת...במאבק לא שגרתי" (נסו לפזם במנגינה ובמשקל הידועים מככר תחריר וכו'). מה? מי נגד מי? מה אתה לא יודע משפחת...נגד ההורים שלה. יש אומרים שזה הטרנד הבא, למקד את המאבק הבא ברזולוציה יותר גבוהה. ויש אומרים שזה באמת לא יקרה.

מה אתם אומרים?..... (אתם מוזמנים להביע את דעתכם). הבעיה אינה בכסף ולא בחלוקה שלו. אלא לפי הצורך. אחד מתחתון, יש הוצאות מרובות, אחד צריך טיפול שיניים, אחד נקלע למשבר וצריך סיוע משפטי, אחד עו"ד מתחיל וצריך ציוד משרדי וכו' לכלם רוצים לעזור אבל המשכורת...כלם אהובים, כלם נחמדים וכלם ברורים אבל...

הענין שכל אחד צריך להרגיש שיש כאן משהו אמיתי. "באמת" הצרכים. באמת יודעים מה כל אחד צריך. באמת אכפת. באמת אוהבים. ואז יש למה לקוות, אפשר לנחם ולהתנחם. חזרנו לשרשים: אמת ואמונה. יושר ונאמנות. אכפתיות (אמפתיה) ואמינות. יש עוד מקבילות אבל בינתיים נסתפק באלו. זה מה שחסר לעם. זה מה שכואב. זה מה

שנמאס. על זה "באמת" מפגינים וצריך להפגין. ודאי שבדרך צריך לתקן את העיוותים שנעשו ונעשים. אבל גם אם יגיע הכסף שתמיד יהיה קומץ שאינו משביע את הארי, אסור לאבד את התקוה לאותם שרשים של אמת ואמונה וכו'.

התקוה בה שנה...

כאן גרה באושר משפחת... הוא עדיין רק שלט על הדלת ולא תוכן פנימי. יש תקוה והיא בת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ואחת שנים. מאז אכילת עץ הדעת וחטא אדם הראשון ואשתו, חוה. ואם כבר מדברים על ההמנון אז לפחות להבין מה שרים שם. התקוה בת שנות אלפיים...

בערך אלפיים, בעצם 1940 שנים. אם כן מקוים מאז החורבן לגאולה ובנין חדש של התקוה שחברה אתו. מקוים לנחמה שתביא את בשורת העיר שחברה לה יחדיו בגשמיות כמו ברוחניות. עדיין מוצדק להלחם על השינויים הני"ל בדרך לשינוי האמיתי. וכל אחד צריך להחליט ולבחור לעצמו מהו השינוי האמיתי שלו אליו הוא באמת מקוה.

שנה דנחמא.

אחרי שלש דפורענותא השייכים לשבועות "בין המצרים" (שלש הפטרות של שבועות אלו) שהגיעו לשיאם בשבת "חזון" שלפני תשעה באב מתחילים "שבע דנחמא" שמתחילים בשבת שאחרי ט' באב⁷. וזה נמשך עד פרשת ניצבים⁸ (השנה ניצבים-וילך מחוברות). שבת ניצבים יוצאת ב-כ"ה אלול שלפי קבלה שבידינו נברא בו העולם (יום הראשון: ויהי אור). זו השבת שלפני ראש השנה. אז, כבר צריכים להתייבב (ניצבים) עם הזהות האישית שרוצים וללכת (וילך) אתה אל השער (ראש) של השנה החדשה.

הרי לנו גשר עם שבעה מיתרים. שבעה מיתרים של נחמה. שמחברים את אב עם אלול. את החורבן והצער עם התקוה. את אבדן הזהות (של העם ככלל ושל כל אחד מהעם כפרט) הלאומית האמיתית עם מציאת זהות שרשית חדשה בראש השנה. לידה מחדש. כלומר: אפשרות ותקוה חדשים.

אני ארזי ורזי א'! מציאא ל' ש' אשויס: אופקי ואנכי.

יש בעולמינו שני משורים. נקרא להם "גשר" ו"סולם".

הגשר נמצא במישור של העולם⁹. למה גשר? כי הוא המחבר את כל המקומות שיש הפרדה ביניהם: ים או נהר המפריד בין יבשות, מערכת כבישים סואנת, שני בני אדם או שני עמים, נרגנים ואויבים וכיוצ"ב. כמובן "גשר" כזה אינו "טבעי" אלא דורש עבודה רבה. לפעמים נראית בלתי אפשרית. זאת העבודה המיוצגת ע"י חדש מנחם אב. תחילה שנאחת חיים שסופה חורבן. אח"כ אהבה בלי חשבון, אהבת חיים שסופה בנין.

אבל ישנו משור נוסף והוא אינו גשר אלא "סולם": זה המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה¹⁰. גם הוא אינו "טבעי", גם אינו "חלום" אלא דורש עבודה. זו מיוצגת ע"י חדש אלול. זה שראשי תיבותיו הם הכותרת כאן.

גם הסולם הוא גשר המחבר שמים וארץ. גם הגשר הוא סולם שבו מטפסים משנאה ואנטיפתיה לאהבה ואמפתיה. שני המשורים האלו בונים עולם טוב יותר ואמיתי יותר.

בסולם (בלבד): מלאכי אלהים עלים ויורדים בו. בגשר (בלבד): מכוניות ורכבות עוברות בו. אבל בגשר שהוא סולם וסולם שהוא גשר בני אדם, בשר ודם, ילכו ויחיו בו.

נאיבי, כבר אמרנו? נחמה, כבר בקשנו? תקוה, כבר שרנו? על אמת ואמונה חלמנו? מעתה אין הדבר תלוי אלא בנו.

שנה טובה ומבורכת.

הרב עמיחי הורוביץ ראש ישיבת בנין ציון

- היינו פרשת ואתחנן, הפטרת "נחמו נחמו, עמי".
- היינו פרשות: ואתחנן, עקב, ראה, שופטים, תצא, תבוא, ניצבים.
- באומרינו משור אין הכוונה לתיאור מס' המימדים הפיזיים, כמובן. משור זה כולל את כל העולם הפיזי.
- בראשית כה, יב בפרשת ויצא.
- כל הנאמר באוסף מחשבות זה טוב ונכון בחדש אב, אלול ובעצם כל השנה. כמו שנאמר כבר בהערת הפתיחה.

פנישה ראשונה

”אין אדם יודע אפילו איזה מין דברים יש לו בערך בינו“
(פני 290 קפא)

הזמן החשוב

אם הייתי חושב על המושג ”ישיבה“ לפני כמה שנים לא היה לי הרבה מה לומר... אף פעם בחיים לא יצא לי להיתקל בישיבה וגם זה לא היה מסוג הדברים שלומדים עליהם איפה שהוא, לא באזרחות, לא בהיסטוריה ולא בתנ”ך. מקסימום הייתי ממציא קצת ואומר שזו איזו צורת לימוד שהתחילה באירופה במקביל להתפתחות ההשכלה, לפני כמאה מאתיים שנה. משהו חדש יחסית.

מה שיזכרתי פחות או יותר, מההיסטוריה של ישראל היה מה שלמדתי לבגרות. מהקמת המדינה עד לפני כמאה חמישים שנה בערך – תחילת הציונות (קונגרסים ציוניים, מלחמות עולם, הישוב הישן, הישוב החדש, שואה, עליות לארץ, אזרחות, מדינה וכו’). ובמקביל לימוד התנ”ך שהיה

וסדקים אפלים... וכך הלאה אחורה, עד שתקופת התנ”ך כל כך לא הרגישה קשורה אלי שזה היה כמו לקרוא מיתולוגיה יוונית או פילוסופיה עתיקה...

בכל אופן, ”ישיבות“, לא היו שם.

כל זה מעולם לא הטריד אותי. זה היה נראה טבעי. זרמתי.

פנישה ראשונה

לא הייתי קשור למשהו ”דתי“. את בית-הכנסת ראיתי בפעם האחרונה בגיל 13, בבר מצווה. בבית היינו שומרים קצת מנהגים, סוכה בסוכות, מצות בפסח, יום כיפור, קידוש וזהו בערך. בתקופה של הצבא התעורר בי איזה ניצוץ רוחני קטן והתחלתי להתעניין בפנימיות של האדם, קצת פסיכולוגיה, קצת מיסטיקה וכו’ לא משהו מסויים. ככה מדי פעם כשראיתי סדנאות או שיעורים הייתי הולך לשמוע.

פעם אחת הגעתי לאיזה סדנא כזו שהעביר רב. מבחינתי ממש לא היה משנה אם למרצה יש כיפה או לא, אז זה לא הטריד אותי, אם היה לי מעניין הקשבתי ואם לא – ”כל טוב...“

ובמקרה היה ממש מעניין. וככה יצא לי לשמוע אותו תקופה ארוכה בסדנא על ”מודעות“.

אחרי תקופה הסתיימה הסדנא וכל אחד המשיך לדרכו. אני אישית, ממש אהבתי את הסגנון של הרב הזה ובדקתי איפה אני יכול להמשיך לשמוע אותו. שמעתי שהוא מלמד בישיבה פעם בשבוע על עניינים של פנימיות ומודעות והחלטתי לנסות.

מבחינתי באותה מידה שזה היה בישיבה זה היה יכול להיות במועדון ג’אז בדרום ת”א ואולי אפילו היה יותר נחמד אם זה היה ככה, אבל באמת שזה לא כל כך היה משנה לי.

כך נפגשתי בפעם הראשונה בחיים ב”ישיבה“.

חוויה אישית

בתוך בניין הישיבה הרגשתי קצת כמו בחו”ל, כולם היו לבושים בשחור ולבן והדיבורים שמילאו את החלל היו בלשון שלא הכרתי. הייתה שם הרבה תנועה, הרבה קולות, הרבה ספרים – מן אוריה חזקה כזו. הסתקרנתי.

אחד הדברים שהדהימו אותי ביותר כשכנסתי בפעם הראשונה לתוך בניין הישיבה, היה כמות הספרים העצומה שהייתה שם. קירות שלמים מלאי מדפים עמוסים בספרים שונים.

התקרבותי אליהם מעט.

כולם היו בעברית!...

מאות ואולי אלפי ספרים...

התקרבותי עוד קצת.

שמות מוזרים שמעולם לא שמעתי:

שו”ת מהריב”ל... שו”ת מהרי”ץ... גור אריה... ראשית חכמה... חידושי המהר”ם... בית הלוי... גנזי המלך... כרם שלמה... קהילות יעקב... ספר הישר... ועוד אלפים!

מי כתב את כל זה?...

הושטתי יד באקראי לאחד הספרים ופתחתי:

”ספר חידושי חתם סופר, מאת גאון ישראל וקדושו... ראש הישיבה וראש הגלות – מאיר עיני ישראל – רבן של כל בני הגולה – מורנו הרב ר’ משה סופר זצוק”ל, חיבר למעלה מ-90 ספרים, חי לפני 250 שנה.“

”ראש ישיבה“, לפני 250 שנה?... הופתעתי. הייתי בטוח שישיבה זה משהו חדש יותר, ועוד שהרב הזה היה ראש ישראל בגלות וכתב 90 ספרים ומעולם לא שמעתי את שמו...!?

החזרתי את הספר ושלפתי אחר:

”ספר פני יהושע השלם, שחיברו אדונו מורנו ורבנו הרב הגאון הגדול המפורסם, רבן של כל בני הגולה, יחיד בדורו מאור

הגולה הרב ר’ יעקב יהושע פולק זצ”ל, ששימש והרביץ תורה בקהילת קודש לבוב והגליל, וקהילת קודש ברלין, וקהילת קודש מיץ, וקהילת קודש פראנקפורט דמיין, חי לפני 320 שנה.“
כל כך הרבה קהילות קודש שהרב הזה לימד בהן תורה... ועוד שהיה הרב של כל קהילות ישראל בגולה!
גם את שמו מעולם לא שמעתי...

ועוד ספר...

”ספר נודע ביהודה, זה ספר תולדות אדם גדול, נודע ביהודה ובישראל גדול שמו. התשובות שהשיב לכל שואל ומבקש דבר ה’ דבר יום ביומו... הרביץ תורה בישראל ועיטר תלמידי חכמים רבים חקרי לב אשר שתו בצמא דבריו... הגאון מופת הדור... מורנו ורבנו הרב יחזקאל סג”ל לנדא אשר בקהילת קודש פראג הקים עולה של תורה על שכמו, חי לפני 290 שנה.“

רב גדול בישראל ותלמידים רבים ששתו בצמא דבריו, לפני כ-300 שנה! לא הייתי מאמין...

וככה החזרתי ושלפתי, ספר אחר ספר...

במשך כמה שעות לא יכולתי לעצור את עצמי מלקרוא את עמודי השער של המוני הספרים שהיו סביבי. הרגשתי כמו ילד קטן במגרש משחקים חדש ומופלא.

הוקסמתי.

אך נדהמתי לגלות שמכל מאות הספרים האלו – הכרתי אולי שלוש! (רק את שמם...) וגם את שמות המחברים מעולם לא שמעתי...

התחביב החדש הזה ממש משך אותי והייתי נכנס לישיבה מדי פעם ומטייל כך לאורך מדפי הספרים.

גיליתי שכל השמות האלו, שמעולם לא שמעתי, היו גדולי ישראל לאורך כל הדורות. החכמים שהיו מנהיגים את קהילות ישראל בתפוצות, באירופה ובארצות המזרח. קהילות אדירות ומפוארות ושוקקות חיים. נגלו לפני ספרים מלאים בשאלות ותשובות (שו”ת), שאלות שהיו העם שואלים את מנהיגי ישראל, בהלכה, בלימוד הגמרא והמשנה, בהבנת התורה ובהשקפה וכו’.

והתשובות היו נאספות ונקבצות לספרי שאלות ותשובות. מתוכם התגלה לי עולמו של עם ישראל, לפני מאה שנה, לפני שלוש מאות שנה, לפני אלף שנה, אלפיים שנה ויותר... עם, שמנהיגו היו גדולי ישראל בתורה, חכמים עצומים שחיברו אלפי ספרים בלימוד התורה, והנהיגו את העם בכל ענייניו, דור אחר דור, משך אלפי שנים.

ביזמן שהתקופות בעולם התחלפו כעונות השנה: ”רנסנס“, ”ברוק“, ”פאודלית“, ”ביזאנטית“, ”צלבנית“ וכו’ וכו’ עם ישראל צעד ישר כסרגל בדרך אחת דור אחר דור.

3 ביטא הא

אט אט עם הקריאה והחקירה האישיה שלי, התחיל להצטייר לנגדי – עם, שהייתי קורא לעצמי בשמו (יהודי), אך מעולם לא ידעתי על קיומו.

חשבתי שידעתי... אבל ממש לא.

הרגשתי, באותו זמן, צביטה בלב. העם שלי... שעליו אני קרוי יהודי (ובזכות זה כמעט רוב העולם "לא כל כך אוהבים אותי"...!) העם הזה כל כך רחוק ממני עד שלא ידעתי כמעט כלום עליו ועל דרכו!

רציתי להבין יותר.

מה המקום הזה שאני נמצא בו שנקרא "ישיבה".

מה הקשר בינו לבין "יהודי". הרבה שאלות היו לי בראש.

הרבה זמן שאלתי, חיפשתי וקראתי. גיליתי שהמושג "ישיבה", גדול ועצום מעבר לכל מה שיכולתי לדמיין...

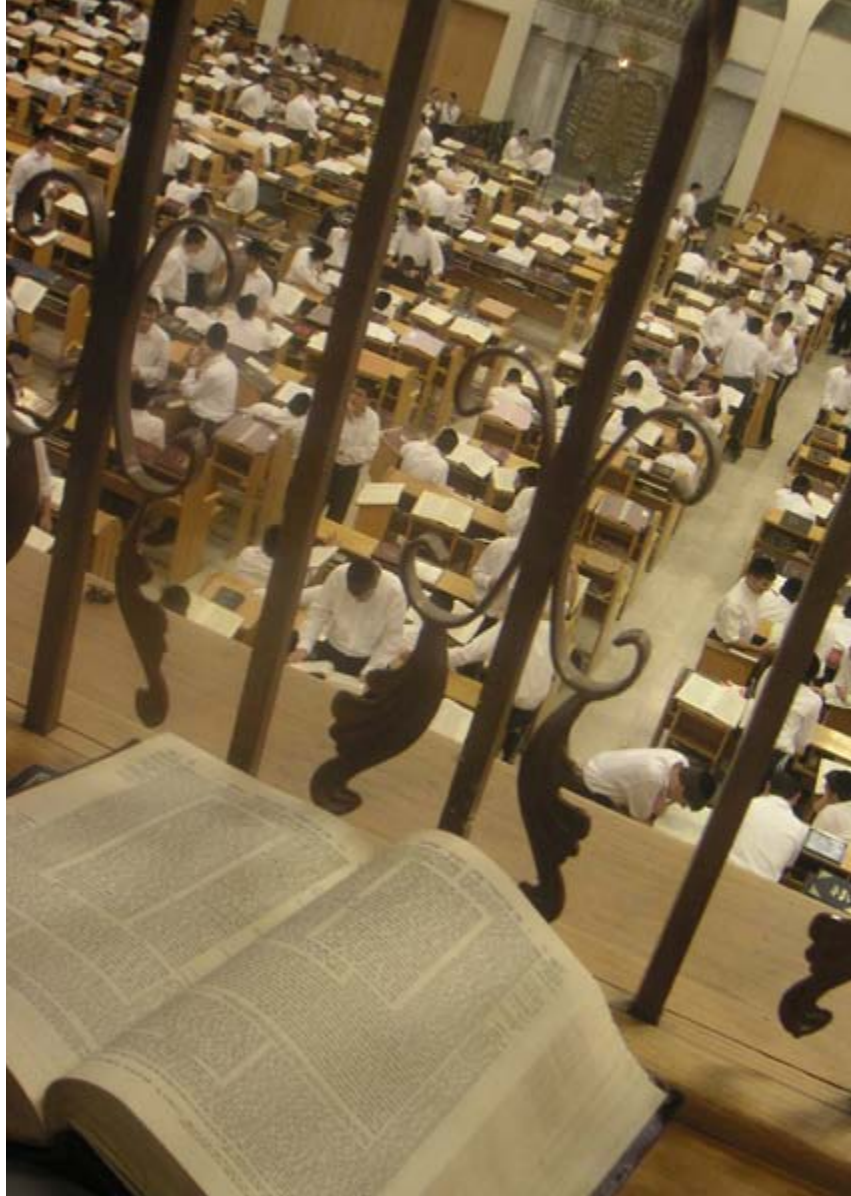
אין לי אפשרות לכתוב כל מה שהתגלה לי במסע אחר הישיבות, רק אביא כמה תמונות זעירות מתוך אוקיאנוס אדיר.

מאות השנים האחרונות

במאות השנים האחרונות, בכל המקומות הרבים באירופה בהם היו קהילות יהודיות היו מרכזי תורה – ישיבות. "ישיבת סלודקא", "ישיבת קלויז", "ישיבת קלם", "ישיבת ליקוד", "ישיבת ולוז'ין", "ישיבת מיר", "ישיבת החפץ חיים" ועוד ישיבות רבות באירופה ובכל התפוצות. מאות ישיבות שבראשם עמדו גדולי ישראל שהיו בכל דור. (כמו שמופיע בכל עמודי השער של המוני הספרים שראיתי).

בבל, לפני 1500 שנה

בתקופת האמוראים שהייתה לפני כ-1500 שנה, לאחר חורבן בית המקדש השני, היו בבבל שתי ישיבות אדירות. "ישיבת סורא" ו"ישיבת פומבדיתא", שהיו במשך מאות שנים מרכזי התורה הגדולים של ישראל, ומשם יצאה ההנהגה וההלכה לכלל ישראל. רב הונא היה ראש ישיבת סורא הראשון, במשך 40 שנה. אחריו רב חסדא, וכן הלאה מאות שנים של ראשי ישיבות – גדולי ישראל. ובישיבת פומבדיתא היה רבה בר נחמני ראש הישיבה הראשון ואחריו רב יוסף ואחריו אביו ואחריו רבא וכן הלאה... דור אחר דור היו הישיבות "הבריח התיכון" של עם ישראל.

ירושלים, לפני 2500 שנה

מספרת הגמרא: **"...אמר רבי פנחס אמר רבי אושעיא: שלוש מאות ותשעים וארבע בתי דינים היו בירושלים, כנגדן בתי כנסיות (להתפלל), וכנגדן בתי מדרשות (ישיבות למשנה ותלמוד), וכנגדן בתי סופרים (ללימוד ילדים)."** "עולם התורה" בזמן בית המקדש היה מלא חיים, רק בירושלים לבד היו 394 ישיבות!

עוד שני מסעות, למרומי הררי קדם, נעשה, על כנפיו של "הנשר הגדול" – הרמב"ם, רבם ומנהיגם של ישראל לפני כ-800 שנה. המסע הראשון לעם ישראל במדבר, לאחר מתן תורה. והשני לאבותינו, אברהם יצחק ויעקב.

הרמב"ם

ללמד איש לאחיו מה ששמעו מפי משה. וכותבים המצוה היא במגלות ושוטטו השרים על כל ישראל ללמוד ולהגות עד שידעו בע"פ המצוה היא וירגילו לקרותה. ואח"כ ילמדום פירושי המצוה היא הנתונה מאת ה'... המצוה בכתב והפרוש בעל-פה... וכשהיה (משה רבינו) לפני מותו החל לכתוב התורה בספרים, וכתב 13 ספרי תורה גוילים (על קלף), כולם מבי"ת בראשית עד למ"ד "לעיני כל ישראל". ונתן ספר לכל שבט ושבט להתנהג בו וללכת בחוקותיו והספר ה-13 נתנו ללוים...". (מתוך הקדמת הרמב"ם לששה סדרי משנה).

כך ישבו ישראל ולמדו מיד לאחר מתן תורה.

אבותינו, לפני 3700 שנה

כותב הרמב"ם על אברהם אבינו: **"...ועל דרך זה היה העולם הולך ומתגלגל עד שנולד עמוזו של עולם והוא אברהם אבינו (לפני 3823 שנה מהיום). כיון שנגמל איתן זה התחיל שוטט בדעתו והוא קטן, והתחיל לחשוב ביום ובלילה והיה תמיה היאך אפשר שיהיה הגלגל הזה (העולם) נוהג תמיד ולא יהיה לו מנהיג ומי שישבב אותו. כי אי אפשר שישבב את עצמו. ולא היה לו מלמד ולא מודיע דבר אלא מושקע באור כשדים... ובן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו. כיוון שהכיר וידע, התחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערוך דין עמהם ולומר שאין זו דרך האמת שאתם הולכים בה... והתחיל להודיע לעם שאין ראוי לעבוד אלא לאלוה העולם... כדי שיכירוהו כל הברואים הבאים... והתחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול לכל העולם ולהודיעם שיש שם אלוה אחד לכל העולם ולו ראוי לעבוד. והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר וממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען והוא**

קורא שנאמר "ויקרא שם בשם ה' אל עולם". וכיון שהיו העם מתקבצין אליו ושואליו לו על דבריו היה מודיע לכל אחד ואחד כפי דעתו עד שיחזירוהו לדרך האמת, עד שנתקבצו אליו אלפים ורבבות והם אנשי בית אברהם. ושתל בליבם העיקר הגדול הזה וחבר בו ספרים והודיעו ליצחק בנו. וישב יצחק מלמד ומזהיר. ויצחק הודיע ליעקב ומינהו ללמד וישב מלמד ומחזיק כל הנלוים אליו. ויעקב אבינו למד בנו כולם והבדיל לוי ומינהו ראש והושיבו בישיבה ללמד דרך השם ולשמור מצות אברהם. וצוה את בניו שלא יפסיקו מבני לוי ממונה אחר ממונה כדי שלא ישתכח הלמוד. והיה הדבר הולך ומתגבר בבני יעקב ובנלוים עליהם ונעשית בעולם אומה שהיא יודעת את השם". (מתוך ספר ההלכה "היד החזקה" של הרמב"ם).

למדנו מהרמב"ם שתחילת דרכם של עם ישראל הייתה הקמת ישיבה – ללמוד דרך השם ולשמור מצות אברהם.

מהמסעות המעטים האלו, שנגענו רק בקצה קציהם, אפשר להתחיל לראות תמונה.

פעם חשבתי, ש"ישיבה" זו צורת לימוד שהתחילה באירופה במקביל להתפתחות ההשכלה, לפני כמאה מאתיים שנה. משהו חדש יחסית...

ההיכרות שלי עם הישיבה הייתה מקרית לגמרי. במבט אחורה אני נדהם על הפער האדיר בין הזהות היהודית שהייתה לי לבין זו שיש לי היום. ועוד יותר מבהיל לחשוב, שמה שעשה את ההבדל הוא "סתם מקרה"...

הרי כמעט בכל מקום יש ישיבות אך משום מה מעולם לא הרגשתי צורך אפילו להציץ פנימה...

רועי גורביץ'

מה פירוש השם ישיבה ?

למה ישיבה נקראת ישיבה? אם משום שיושבים שם, הרי כל מי שעובד במשרד, בכל עבודה שהיא, רוב הזמן מבלה בישיבה?

ישנם ג' בחינות, הליכה, עמידה וישיבה. נדבר תחילה במשל ואח"כ נעבור למשל. אדם הולך בדרך, הוא רואה סביבו כל מיני דברים, אך אין הוא מספיק להתבונן בהם, רק מתרשם מהם למעט זמן וממשיך לדבר הבא. אם הוא נעצר ועומד, הוא כבר יכול לסקור את הנוף, להבחין בפרטיו, להתפעל, וגם להשתמש בו. אבל רק לזמן קצר, כי הרי הוא צריך להמשיך, ורק עוצר מעט מהליכתו. אמנם אם הוא מתיישב, דרך קבע, כבר הפך את המקום למקומו. וכריבוי ישיבתו שם יפעל המקום עליו, אפילו לשנות את אופיו והנהגתו.

בנמשל מקומו של אדם משפיע עליו. אם המקום הוא מקור חכמה, כל חכמה, חכמת התורה, חכמת הטבע, אם יתנהג האדם בבחינת דרך. קליטת המידע מכל מה שיבוא איתו במגע תהיה מאוד מבלבלת. וזאת משום ריבוי והשתנות המידע בתוך זמן קצר. ובודאי ישכח את מה שלמד מתחילה. ואם יחליט לעמוד, דהיינו יצמד למקור חכמה מסוים ומדי פעם יגיע לשם ויעמוד שם לתקופה קצרה, יספיק לקלוט את התמונה הכללית, ואף להבחין בכמה פרטים. אך עמידה היא ארעית, וכשימשיך ללכת, אף אם יחזור, יצטרך להתאמץ לזכור איפה היה בפעם האחרונה, ולשחזר את מה שהבין. אמנם אדם שבוחר להתישב, קובע מקומו ומסיר מעליו את כל טרדות הדרך. הוא נמצא פה, אין לו לאן להמשיך, לאן לחזור, דעתו כולה נתונה ללימוד אותה חכמה. הוא קבע בליבו החלטה לדעת את החכמה הזאת, וכל מידע אחר או טרדה כלשהי לא תופסת אצלו אלא חלק מזערי בדעתו. וכך, באופן זה, יוכל להתבונן בכל פרטי אותה החכמה ולהטמיע אותם בדעתו, ואף יצליח להשפיע בתוכה ולשכלל אותה כפי כישרונותיו.

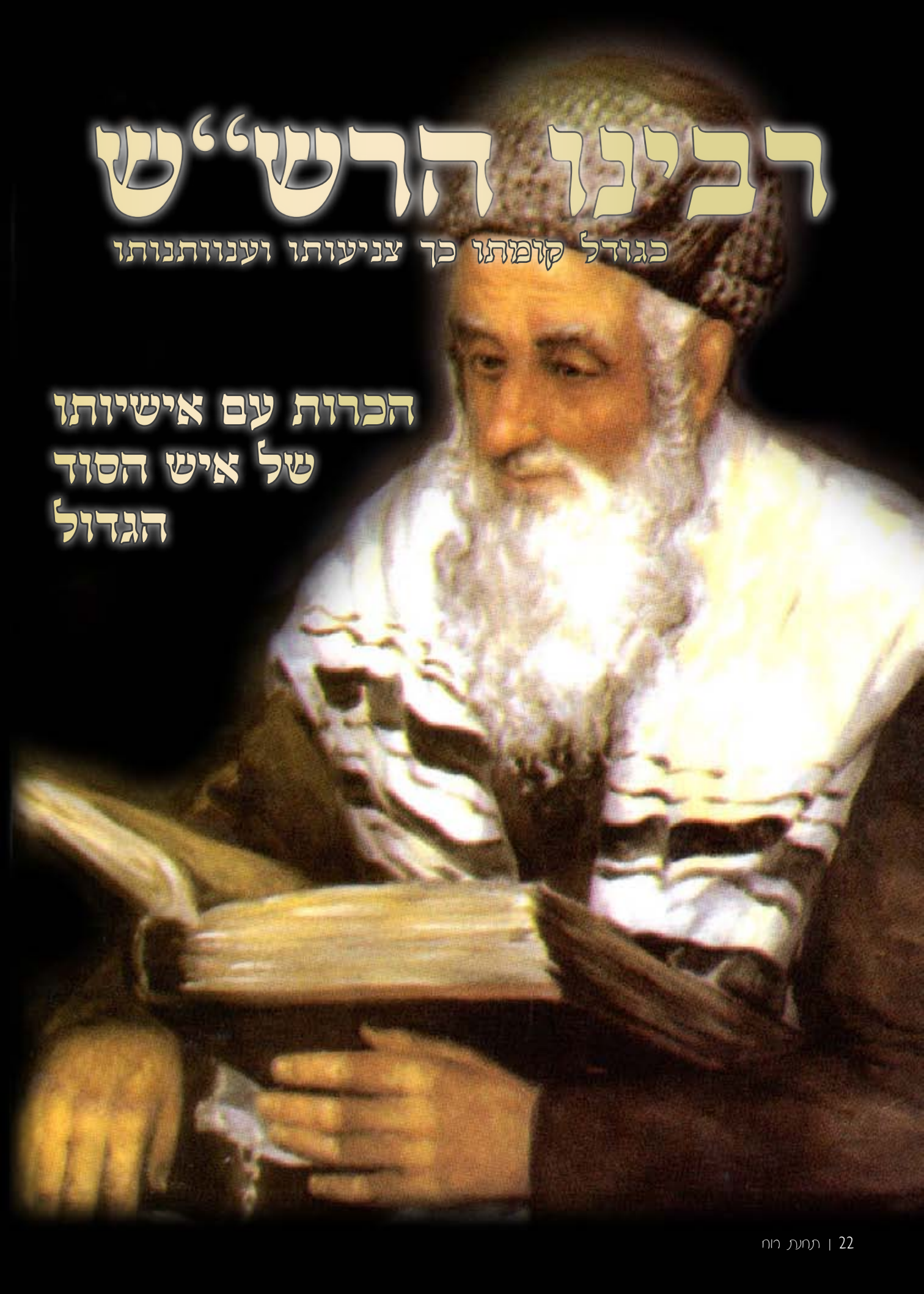
נמצינו למדים שכדי להתחבר באמת לחכמה, צריך אדם להימצא במצב נפשי של ישיבה. אמנם גם המעשה הפיזי של ישיבה נצרך, אך הוא רק פעולה חיצונית, רק משל. ולכן נקרא המוסד שלומדים בו תורה ישיבה. כי התכלית הנרצית בו היא להסיר את כל הטרדות ולשקוע באופן קבוע ומוחלט בחכמת התורה, וזאת בכדי להתחבר אליה בצורה המעולה ביותר.

עומר בן אברהם

רבינו הרש"ש

כגדל קומתו כך צניעותו וענוותנותו

הכרות עם אישיותו של איש הסוד הגדול

רבי שלום שרעבי (הרש"ש) תפ"א עד תקכ"ז (1720-1777). היה מגדולי המקובלים (העוסקים בתורת הסוד) בתקופת האחרונים. נולד בצנעא שבתומן. כבר בהיותו רך בשנים עמל יומם ולילה בלימוד התורה, עד שהגיע למעלות גבוהות בחכמה והוא נער קטון. במיוחד נמשך לבו אל חכמת הנסתר, והיה בקי בע"פ בעשרות הספרים שכתבו חכמים שקדמו לו בנושא. בהיותו בן שמונה עשרה עזב את משפחתו ויצא למסע ארוך ומפרך לארץ ישראל, כי נכספה נפשו ללמוד בישיבת המקובלים בית-אל אשר בירושלים, שהיתה באותם ימים המרכז הגדול והחשוב בעולם ללימוד חכמת הנסתר.

אחר שנים רבות הגיע למקום חפצו והתקבל כמשרת בישיבה. למרות שהתאמץ מאוד להסתיר את חכמתו הרבה מאנשי הישיבה, לבסוף נתגלה הדבר באורח פלא, ומאז החליט ראש הישיבה, רבי גדליה חיון, להעמידו לצידו בראשות הישיבה. הוא נשא לאישה את בתו של רבי גדליה, ולאחר פטירתו של הלה, והוא רק בן שלשים ואחד, מונה במקומו לראש הישיבה. בשנים הרבות בהם כיהן בתפקיד, יצא שמעו בכל תפוצות ישראל ברחבי העולם. כתב ספרים רבים, אשר רובם קובצו בחיבור הגדול "סידור הרש"ש". ספרים שחכמי היהודים באשר הם ביקשו לשים עליהם את עיניהם. העמיד כמה וכמה תלמידים גדולים, ביניהם החיד"א והמהר"יט אלגאזי. מכל קצוי תבל היו מגיעים אליו מכתבי שאלות בכל ענייני התורה, והוא ברוב חכמתו השיב על כולם. נאמר עליו שדרכי חכמת הנסתר נהירים לו כמו שבילי ירושלים. ושאלמלא הוא היינו שרויים בחושך בכל הנוגע לתורת הסוד. החכם הבגדדי המפורסם, "הבן איש חי" אמר עליו, "שזכינו אנחנו אזרחי בגדד, אך במה שהילך ענק זה ברחובותינו בדרכו הארוכה לארץ ישראל".

בין מעלותיו הרבות של הרש"ש, בולטות שתיים באופן מיוחד, והם הצניעות והענווה.

צניעות: פירוש המושג צניעות הוא הסתרה. אם אדם לוקח חפץ מסוים ומניח אותו במקום מסתור, נקרא הדבר שהוא מצניע אותו. או אם למשל עושה איש מעשי חסד, כמו לתת כסף או אוכל לעניים, והוא עושה אותם בסתר, ואף אחד, לא העני המקבל ולא

אנשים אחרים, יודע מי הוא הנותן האלמוני, נקרא האיש הזה שהוא מצניע את מעשיו.

הרש"ש לאורך כל חייו נהג בצניעות מופלגת. עוד בהיותו ילד, חוץ מלימודיו ביום יחד עם שאר הילדים, היה עמל בתורה בלילה, בעוד שאר האנשים היו ישנים. ועשה כן לאורו של נר קטן, במקום שלא יוכל אדם לראותו, כך שהכל חשבוהו נער כשאר הנערים, ולא ידע איש על השקעתו המרובה. כמו כן אחר שהגיע למעלות גדולות בחכמה והוא רך בשנים, לא רק שלא

"נאמר עליו שדרכי חכמת הנסתר נהירים לו כמו שבילי ירושלים. ושאלמלא הוא היינו שרויים בחושך בכל הנוגע לתורת הסוד. החכם הבגדדי המפורסם, "הבן איש חי" אמר עליו, "שזכינו אנחנו אזרחי בגדד, אך במה שהילך ענק זה ברחובותינו בדרכו הארוכה לארץ ישראל"

הראה לאיש את חכמתו, אלא התנהג במכוון באופן שלא יעלה אדם על דעתו, שזה האיש העומד מולו הינו גאון גדול, אשר מחשבותיו עסוקות ללא הרף בדברים הנעלמים מעיני כל. מלבושיו היו בלויים, דיבורו פשוט, וכל כולו אומר שפלות וכניעה. בכל מסעותיו הרבים, נאלץ לעבוד בשביל לממן את המשך דרכו. ולעולם היה בוחר לעסוק בעבודת כפיים, או שאר פעולות של עבודת, אף שהיה באפשרותו לנצל את חכמתו ולמצוא לעצמו פרנסה מרווחת יותר, בזמן קצר יותר, ובמאמץ קטן בהרבה. ביטוי נוסף לצניעותו הוא שתמיד, בכל מקום שהגיע בדרכו לא"י, היה מחפש היכן מקום קיבוצם של החכמים העוסקים

בתורת הנסתר. כשמצא מבוקשו, היה נכנס ומתיישב בפינתו של בית המדרש, ומולו ספר תהילים פתוח והוא ממלמל בלי הפסקה, ותוך כדי היו אזניו קולטות את כל דבריהם של החכמים המקובלים, בלי שאחד מהם יעמוד על קנקנו של הנער התימני הממלמל. אך פעם אחת בהיותו מצוי בעיר דמשק, חשדו בו המקובלים שהיו שם, ודחקוהו ולחצוהו הרבה, עד שהוכרח לגלות להם את סוד חכמתו. מיד החל מתחנן בפניהם לבל יגלו לאיש את סודו, וימשיכו לנהוג בו כמו שעשו עד כה. מקובלי דמשק הסכימו לבקשתו באופן חלקי, את סודו לא גילו לאיש. אך מאותו יום ואילך שיתפו אותו בכל לימודם, והיה להם רבי שלמה למורה מאיר עיניים, ופתח לפניהם שערים שעד כה עמדו נעולים ואין נכנס. כך היה הדבר עד שהחליט לעזוב את דמשק ולהמשיך במסעו אל ארץ הקודש. את צניעותו הגדולה אפשר להכיר גם כן מהאופן שהגיע לעמוד בראש ישיבת בית אל בירושלים. תחילה עבד שם כמשרת. תפקידו היה לסדר ספסלים, לנקות, ולשמש את בני הישיבה בכל צרכיהם. תוך כדי עבודתו היה מאזין בקשב רב לדברי התורה הנאמרים בין ראש הישיבה רבי גדליה לתלמידיו. פעמים היה קורה שנתקלו הרב ותלמידיו בקושיא קשה ולא ידעו את פתרונה. עמלו רבות, ניסו מכאן ומכאן ולא עלה הדבר בידם, והצטערו על כך מאוד. ואילו אצל רבי שלום היה הפתרון פשוט וברור, אך לא רצה לאומרו בכדי לשמור על צניעותו. אמנם מאידך הצטער על צערם של בני הישיבה, והנה בידו להושיעם ואיך יעמוד מנגד. לכן החליט שיחכה לזמן בו לא יהיה נמצא אחד מבני הישיבה, אז כתב את התשובה על פתק והכניסו לתוך ספרו של רבי גדליה. לאחר זמן מה באו הרב ותלמידיו ומצאו את הפתק ושמה לבם, הנה התשובה שכל כך חיפשוה, כתובה לפנייהם בפשטות ובהירות ואין עוד שום קושי. כך חזר הדבר על עצמו פעמים רבות, עד שהחליטה בתו של רבי גדליה לארוב בתצפית על בית המדרש ולגלות מי הוא כותב הפתקים המיסתוריים. כך נתגלה סודו של רבי שלום, גילוי שבעקבותיו העמידו רבי גדליה לצידו על כסא ההנהגה.

ענווה: פירוש המושג ענווה הוא שפלות. אין הכוונה שהאדם לא מכיר

”אל לנו לחשוב שנוולד רבי שלום צנוע ועניו, אלא בעיקר ע”י עבודה קשה ומאומצת שעשה בכדי לגבור על טבעו הצליח להשיג את מידותיו הנעלות. אמנם יש להבין למה בחר רבי שלום לנהוג בצניעות כה מופלגת, שהרי לכאורה אין כל רע במה שיראה אדם לבריות את חכמתו, כי באופן זה יוכל להשפיע עליהם טובה, ללמדם, ולהורתם את הדרך הנכונה. וכן הענווה, אם יראה אדם את עצמו לבריות בצורה מכובדת יהיה הדבר לעזר גדול לכך שיקבלו את דבריו. ונראה שהיתה לו לרבי שלום סיבה טובה למה בחר בדרך זו...”

במעלות שלו, ורואה את עצמו חסר כל ערך וחשיבות. אדם שלא רואה ערך למעשיו לא יוכל להגיע לשום הישגים. כי אם כל שהוא עושה אין לו ערך, למה שיבחר להתאמץ ולהשקיע בתחום מסוים. אלא שפלות הכוונה, שלמרות שהאדם מכיר במעלותיו, ויודע את ערכם הגדול של מעשיו, עדיין אין הוא רואה בכך סיבה להתפאר, ולנהוג בעצמו גדולה. שהרי פרט למעלות שיש בו, ישנם עוד הרבה חסרונות בהכרח, ובתחומים אחרים מאלו שהוא מוצלח בהם, יתכן שהוא גרוע מאוד. וגם המעלות שיש בו, השיגם בגלל תכונות שנוולד עמם, והרבה פעמים בגלל הורים שחינכוהו להוציאם לפועל, וסביבה תומכת. ואיך יתפאר על מישהו שלא נולד עם טבע מעולה כמו שלו, או להורים וסביבה ושאר תנאים שהקשו עליו? לכן הוא בוחר לנהוג בשפלות, וזאת בכדי שלא יטעה ויתגאה לבו, ויחשוב שהוא עדיף על שאר בני אדם. ועוד סיבה שצריך האדם בגללה לנהוג בשפלות, היא בכדי שיחדיר היטב לתודעתו שישנו הקב”ה, אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוא לעומתו שפל עד מאוד.

הענווה והשפלות של רבינו הרש”ש היא פלא גדול ועצום בכל קנה מידה. הזכרנו מעט ממנה למעלה בדברנו על צניעותו. שם הזכרנו את דרך לבושו הבלוי, ובחירתו בעבודות שבני אדם פחות מעריכים ומכבדים אותם. וכאן נוסיף שני מקרים המלמדים על גודל שפלותו.

פעם אחת אירע לו בהיותו בדמשק, והיה מועסק כמשרתו של גביר יהודי נכבד. בעודו מוביל את מרכבתו של אדונו, שקע רבי שלום בשרעפים בעניינים נשגבים מאוד, עד שלא השגיח בסוסים שהחלו משתוללים וסוטים מן הדרך, צעק עליו הגביר בכעס שיעצור מיד את הסוסים. התעורר רבי שלום מחלומותיו הקדושים והרגיע את הסוסים המתפרעים. קם האדון ממקומו וסטר בחזקה על לחיו של הנער. היה מקום לצפות שיחשוב רבי שלום לעצמו, הנה גביר זה אינו מגיע לקרסולי רגלי, ואיך מעז הוא להכותני. אך רבי שלום לא זעף כלל, רק התנצל מאוד בפני האדון על המאורע, הבטיחו שלא יקרה שנית, ובלבו לא שמר לו טינה כלל על מעשהו, והמשיך לשרתו במסירות וחריצות כבעבר, שהרי לא ידע האדון מי הוא. מה שלא הקפיד רבי שלום בלבד, נודע בתקרית שאירעה אחר עלותו לגדולה. הגיע אותו גביר אל הרש”ש ונפל על פניו והחל בוכה, מצטער על שהכהו, מבקש סליחה ואומר שלא ידע על גדולתו. אז אמר לו רבי שלום שלא יצטער ”כי הוא מעולם לא הקפיד עליו”.

אחר שנתגלתה גדולתו של רבי שלום, והוצב לצידו של רבי גדליה בתפקיד הנכבד של ראשות הישיבה, אויש בתפקידו הישן כמשרת הישיבה אדם אחר. ואעפ”כ פעמים רבות, וגם לאחר שכבר נפטר רבי גדליה, ועמד הרש”ש לבדו בראש, הגיע המשרת החדש מוקדם בבוקר לעשות את תפקידו, ולהפתעתו מצא שכבר הקדימו אחר, שהנה בית המדרש כולו נקי ומסודר. כשהתחקה המשרת בעקבות העוזר האלמוני, גילה שהיה זה לא אחר מאשר ראש הישיבה בכבודו ובעצמו, שנשאר ללמוד בבית המדרש בלילה, ומצא גם די זמן לנקותו ולסדרו. ועוד מתפקידיו של המשרת היה להעיר את התלמידים בבוקר השכם. ובפעמים שלא הצליח להתעורר בזמן היה מחליפו הרש”ש, והוא מכסה את פניו שלא ידעו התלמידים שראש הישיבה הוא זה שבא להעיר אותם.

אל לנו לחשוב שנוולד רבי שלום צנוע ועניו, אלא בעיקר ע”י עבודה קשה ומאומצת שעשה בכדי לגבור על טבעו הצליח להשיג את מידותיו הנעלות. אמנם יש להבין למה בחר רבי שלום לנהוג בצניעות כה מופלגת, שהרי לכאורה אין כל רע במה שיראה אדם לבריות את חכמתו, כי באופן זה יוכל להשפיע עליהם טובה, ללמדם, ולהורתם את הדרך הנכונה. וכן הענווה, אם יראה אדם את עצמו לבריות בצורה מכובדת יהיה הדבר לעזר גדול לכך שיקבלו את דבריו. ונראה שהיתה לו לרבי שלום סיבה טובה למה בחר בדרך זו.

כאמור כבר מימי ילדותו נמשכה נפשו לחכמת הנסתר, וראה בה את תכלית חייו. ומשום כך סיגל לעצמו דרכים אלו, בכדי שיוכל להבין יותר בחכמה נעלמת זו, אשר היא קשה מאוד להשגה. פירוש הדברים, משום שהחכמת הסוד כשמה כן היא, עוסקת בדברים הנסתרים והנעלמים, לכן הנהיג הרש”ש את עצמו בצניעות והסתרה קיצונית מאוד, שבכך הפך את עצמו ראוי ומוכן להתקרב לעולם הסוד והנסתר. ועוד שהקב”ה מגלה את סודותיו רק למי שיש בו צניעות יתרה. כי סוד מגלים רק למי שסומכים עליו שלא ילך ויגלה אותו, ורק מי שיוודע להצניע ולהסתיר דברים, אפשר לסמוך עליו שידע לשמור את הסודות שימסרו לו, ולא ילך ויספרם למי שאינו ראוי לשומעם.

וכן הענווה היתרה היא הכנה נצרכת מאוד בכדי להתקרב לעולם הסוד. וזאת מב’ פנים. הא’ שחכמת הקבלה נקראת חכמת האמת, והטעם הוא, שהעולם הזה, אם מביטים בו רק בעזרת החושים, ראייה חיצונית, המסקנות שנלמדות מהסתכלות זו הן שקר גמור. בכדי לדעת את הדברים על אמיתתם, צריך להעמיק ולהכיר גם את הדברים הנסתרים מן העין, וכמה שנכיר יותר מאותם נסתרות, כך נלך ונתקרב יותר אל הכרת העולם באמת. ומשום שדבר זה נמצא באופן החזק ביותר בחכמת הקבלה, לכן היא נקראת חכמת האמת. ולכן מי שרוצה להשיג בחכמה זו, צריך הוא לנהוג בצורה אמיתית. והאמת היא שהאדם הוא קרוץ חומר, ומצד

זה הוא שפל מאוד. היום נמצא ומחר איננו. וכן שאר דרכיו השפלות של החומר, כלשון הרמב”ם בספרו מורה נבוכים, ”זה החומר העפרי החשוך המביא את האדם לכל חסרון והפסד” וכמו שאמר אריסטו על חוש המישוש, ”חרפה הוא לנו”.

והפן הב’ הוא, שחכמת הקבלה עוסקת בדברים הרוחניים הנבדלים מן החומר, לכן היא נקראת חכמת הסוד, כי העולם הגשמי המוחש איננו סוד, שהרי הוא נגלה לכל, אך מה שהוא רוחני ונסתר מן העין הוא סוד שידוע רק למעטים. ואיך יוכל האדם אשר הוא חומרי מאוד לעסוק בדברים אלו? וכלשון הרמב”ם בספר הנזכר, ”החומר מחיצה גדולה ומסך מונע השגת השכל הנפרד כפי מה שהוא עליו” רק אם ישפיל ויכניע את עצמו מאוד מאוד, ובכך יאפשר לנשמתו להתגבר ולשלוט על החומר השפל המכיר בשפלותו, אך בדרך זו יחלשו כוחות גופו החומרי, עד שיהיה גופו כמעט ואינו, ותוכל רוחו להתעצם ולהתקרב לעולם הרוחני הנבדל. וכמה שישפיל גופו ויכניע יותר, כך יוכל האדם להשיג יותר בחכמת הסוד. לכן נראה שבחר רבי שלום לנהוג בשפלות רבה, כי כך הכין את עצמו להתחבר לחכמת הקבלה, אשר אליה יותר מכל נכספה נפשו, ואמנם כגודל צניעותו ושפלותו כך היתה השגתו.

יהי רצון שנלמד מדרכיו הנעלות של רבי שלום, ויגלה גם לנו הקב”ה מנסתרותיו הנפלאות. אילק

ציון קברו של הרש”ש בהר הזיתים (ירושלים).

ומיסטר הייד

אני אני? או לאני אתה?

ד"ר ג' קייל

איפוא אתה הנה את האני שלי!

שני לבבות ? אני / אתה ? ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד ? לא בדיוק, כאמור, העיקר זה הנשמה. זו האישיות האמיתית שלך. אתה ניצוץ אלוקים ממעל, מחובר בפנים להכי גבוה ורוחני שיש - ה' יתברך. השאר זה דמיון ובלבול, צד אחר, שנדבק לצד הטוב ומעמיד אותנו בנקודת בחירה, ובעצם נותן לנו הזדמנות - לעמוד בנסיון ולבחור בחיים ובטוב.

יהי רצון שזוכה, להיות מחוברים לזהות האמיתית שלנו, להפוך בחזרה את האתה לאני ואת האני לאתה. לממש את המהות הפנימית שלנו, את הניצוץ אלוקים שבנו. ופעם הבאה שאתה אומר לעצמך "בא לי..." תעצור ותחשוב האם זה באמת רצון טוב שמוביל לנקודת אמת, או שהאויב הסתגן למערכת מכשירי הקשר ונותן פקודות הרסניות...

ישנה עצה טובה לאדם לזכור את שמו ותכליתו - לומר שלושה פעמים ביום את הפסוק שלך מהתנ"ך. זהו פסוק ששמך (המקורי, לא כינוי) מופיע בו, או פסוק שמתחיל באות הראשונה של שמך ומסתיים באות האחרונה של שמך.

ניתן לברר את הפסוק המיוחד לך בטלפון 0572-55555-8

ש.דוראני

והתכלית שלו (האר"י ז"ל אומר שזו מעין נבואה קטנה שנזרקת בהורים) וזהו מעין מנגנון מדהים שטבע היוצר בטבע האדם, שמספר פעמים ביום יקראו בשמך כדי להזכיר לך את תפקידך ומהותך. מנגנון המיועד לגרום לאדם להיות ממוקד למטרה שלו, לזכור. כמו "שטיפת מוח" בכיוון הנכון.

אך אם אדם באמת התרחק מעצמו, מהזהות האמיתית שלו, והתחבר לצד הרע, החיצוני, שאינו חלק מנשמתו. ממילא לאחר פטירתו כשישאלו אותו לשמו, הוא לא יזכור אותו, כי הוא לא כל כך השתמש בו. הוא קרא לו "אתה" כל הזמן. וה"אני" השקרי שלו, זה לא שם שהוא מעוניין להציג שם...

וזה עניין הניעור שמנערים אותו עד שזכר. כמובן, שאין בכל התורה כולה את המושג עונש כפי שאנחנו מכירים אותו היום (ענישה לצורך ענישה/נקמה). אלא כל ה"עונשים" הם בעצם תיקון למצב של קלקול שנוצר מפעולה מסוימת. פעולה שמרוממת ומתקנת את הפגם. כאשר מנערים את הנשמה, היא מרגישה את זה ב"אתה", לא ב"אני". ואילו ה"אני" נשאר לו מחייד, והיא אט אט מבינה, שה"אני" הזה הוא לא בדיוק לטובתה, ודווקא ה"אתה" הוא מהותה.

משל לילד שגונב סוכריה מאביו, ואביו נוזף בו, והילד משיב - זה לא אני, זה היד שלי... האבא מחייד ו"מוותר" לו, ולאחר כמה דקות לוקח את ידו ומכה אותה, הילד בוכה וצועק - מה עשיתי ??? והאבא משיב - מה אכפת לך, אני לא מכה אותך, אלא את היד שלך... אז הילד מבין שלא יוכל להתכחש לחלק ממנו.

אז זהו, כולנו סכיזופרנים ?

אמנם, נשאלת השאלה, הרי סוף סוף, העיקר שלי זה הנשמה הפנימית שהיא ניצוץ אלוקים, שכל כולו טוב גמור, והיצר הרע זו רק משהו חיצוני, כמו לכלוך שדבוק לנשמה שבא רק לתת מקום לבחירה בין טוב לרע.

ואם כן, היה צריך להיות שהלשון "אני" כלומר המהות האמיתית שלי, יתייחס לנשמה, ליצר הטוב. והלשון "אתה" כלומר לא אני, יתייחס ליצר הרע !!!

נכון. ודאי שכך הוא המצב המתוקן. אבל אנחנו כל כך מחוברים לרצונות הלא טובים שלנו, שאנחנו כבר מזדהים איתם הרבה יותר ממה שאנחנו מרגישים מזדהים עם השאיפות הטובות שלנו. אנחנו נמצאים במצב של "לא אני" - במצב של "אתה". והדברים המחרבים אותנו, התאוות והמידות הרעות, השתרשו באישיותנו עד כדי כך שהם מזדהים עם המהות שלנו - אני.

כפי שמובא בספר מכתב מאליהו - "הסתת היצר מגעת עד כדי שנחשוב, שרצונו הוא רצוננו, הוא מסתנן אל תוך עצמיותנו... ולעומת זה ה"אני" האמיתי... הרחני... בלשון "אתה" לא אני... היצר גנב את הבחנת האני שלנו. הוא שם בנו שנאה לעצמיותנו הרחנית האמיתית, ועשה אותנו אוהבים אותו, שונאנו בנפש להכחידנו"

מבהיל הרעיון...

מה שמי ?

ומעתה מובן גם עניין השם בו פתחנו. שם בלשון הקודש בא מלשון שם, כלומר הנקודה אליה רוצים להגיע, התכלית. מהשמיים מגלגלים שאדם יקבל שם שימשוך אותו לממש את הפוטנציאל

שההיא עקפה אותי, שאני פרייאר... (כמה עיתונאים מצחקקים) טראח, מנחית השופט את הפטיש - "זה כל מה שיש לך להגיד להגנתך, טיפשות ! שלילה ארוכה וקנס מוגדל !!!"

המציאות של יצר הרע לא באה לתת לך אפשרות להתחמק ממחויבות, להתחמק מלהיות שקול ואחראי. ההיפך הוא הנכון, חי"ל מלמדים על היצר הרע על מנת לעורר אותך לאחריות הגדולה בהחלטות שלך, לומר לך שאינם באות על רקע נקי, אובייקטיבי, נייטרלי, אלא מתוך שני לבבות, שני רצונות, האחד מעודד אותך בדרך הטובה, והשני מושך אותך מטה מטה - להחריב אותך. תהיה מודע לזה. תבין את זה. ואז תוכל להתמודד הרבה יותר טוב. (כמו שאומרים במחשבים - 95% מהפתרון זה לגלות מה הבעיה בכלל).

אם הנהג הצעיר שלנו היה יודע שנמרוד זה לא עוד איזה חבר נחמד עם עצות טובות, אלא זה אויב שרוצה לגרום לו הרס, אולי היה לו יותר קל להתעלם ממנו.

אני או אתה ?

והגענו לנקודה שהזכרנו - ההבדל בלשונות אני/אתה, הוא ההבדל בין הרצונות שלנו.

כאשר אנו שומעים קול פנימי, רצון כלשהוא, שפונה אלינו בלשון אני, זהו רצון שלילי, רצון שבא מצד היצר הרע. ואילו הפניה בלשון אתה, היא פניה של רצון חיובי, שבא מצד יצר הטוב שבנו. וזו נקודה להתבוננות פנימית, ולעבודה מעשית, שיכולה להועיל בהרבה מצבים. להקשיב לקול הפנימי, האם הוא נציג הטוב או הרע. באיזה לשון הרצון עלה במחשבתנו.

שני יצרים - טוב ורע.

כל השאיפות והרצונות שלנו, מקורם באחד משני הלבבות שלנו - יצר (לב) הטוב ויצר (לב) הרע.

בעצם אין רצון "פרוה", נקי ללא נטייה. תמיד אתה כבר משוחד, עם אינטרס כלשהוא, טוב או רע. ועל זה מתלבשים הסברים הגיוניים לכאן או לכאן...

מישהו פעם אמר לי ש"יצר הרע" זה יכול להיות תירוץ ממש מוצלח להסיר מעל עצמך אחריות לכל מעשה לא טוב - "זה לא אני, זה היצר הרע..."

זו נשמעת טענה פסיכולוגית חזקה, אבל ניקח לדוגמא - נהג צעיר וחדש שנוהג ברכב, עם שני חבר'ה בני גילו.

נמרוד : "גבר, כולם עוקפים אותנו, איזה אוטו ענתיקה זה, בנאדם אתה לא זו... נראה אותך עוקף ת'קלנועית של הזקן ההוא שם... ראית, ההיא חתכה אותך, פרייאר..."

אבי : "עזוב אחי, תסע כמו בן אדם, אתה עוד חדש על הכביש, כמה תאוונת יש היום בגלל משוגעים..."

הנהג שלנו מקבל "אומץ", ו"זורם" עם העצה ה"טובה" של נמרוד. בצומת השלישית הוא מאבד שליטה על הרכב, פוגש את הרמזור, גדר ההפרדה ועושה כמה סלטות באוויר...

ברוך ה' זה נגמר רק עם כמה סריטות ושברים, ורכב חדש שהושבת טוטאלוס. לאחר כמה שבועות אבי נשפט על נסיעה ב 130 קמ"ש בכביש עירוני, סיכון חיים, וגרימת נזק לרכוש ציבורי. בדוכן הנאשמים, מצלמות ומיקרופונים מכוונים אליו, הוא נעמד ומנסה לתרץ...

"אבל נמרוד ירד עלי... הוא אמר לי

חז"ל אומרים שלאחר פטירתו של האדם, שואלים אותו מה שמו. ואם אינו זוכר, מנערים אותו (!!!) עד שנזכר.

מה ההבנה בזה, איך יכול להיות שאדם ישכח איך קראו לו מאות אלפי פעמים במשך חייו ? ולמה זה כל כך עקרוני שם למעלה איך קוראים לך, הרי זה בסה"כ אילתור של אבא ואמא... או העתקת השם של הסבא רבא... ואיך הניעור עוזר להזכר ? או שזה סתם עונש ! על מה !

לפני שנבאר את הנ"ל, ננסה להבין נקודה אחרת שדרושה הסבר - מדוע הרצונות שלנו לפעמים פונים אלינו בלשון אני - "אני חייב ללכת לשם, בא לי, כדאי לי" וכד'. ולפעמים בלשון אתה - "אתה חייב ללכת לשם, אתה צריך לעשות כך וכך" וכד'.

וכיוון שאיננו חשודים על פיצול אישיות (האמנם ?) צריך להבין, מדוע יש שתי צורות פניה אלו בנפש.

כתוב בתורה - ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך (דברים ו', ה') המילה לבבך בכלל לא מובנת. אם הכוונה ללב שלך, היה צריך להיות כתוב בכל לבך, שתאהב את הקב"ה עם כל הלב. אז למה בכל זאת כתוב בכל לבבך ? מה פירוש המילה הזו ?

את הפתרון לשאלה הזאת מגלים לנו חז"ל, שהקב"ה כתב כך בתורתו לרמוז לנו על דבר נפלא בכוחות הנפש של האדם. בעצם לאדם יש שני לבבות !!! (גם מבחינה פיזית זה איבר אחד שמחולק לשניים, שכל אחד מחולק לשניים, אך לא כאן המקום להאריך בארבע בחינות שבלב) וזו ההבנה בפסוק הנ"ל - שתאהב את הקב"ה עם כל הלבבות שלך.

מה הם שני הלבבות האלו ?

טיול ליילי

סיפור סוריאליסטי

”מבטי נתפס אל מספר אנשים שמקפצים ורוקדים להם בקרן זווית חשוכה, שבה מתנהלת מסיבת רחוב רועשת. אחד מהם עומד במקומו ובידיו עושה תנועות נחשיות מהירות, כאילו ידיו מתערבבות זו בזו. השני, עיניו עצומות, ידיו קפוצות וצמודות למתניו, והוא מקפץ קפיצות קטנות וקבועות בעוד שראשו נישא לשמים. אחד אחר משתולל מעט, שולח את ידיו לפנים ומשיבם אליו, חוזר על תנועה זו שוב ושוב, ותוך כדי משמיע צעקות נלהבות. איך השתנה סגנון הריקוד היום מפעם. פעם בין אם היה זה טנגו או כל ריקוד אחר, העניין המרכזי היה התיאום בין שני הרוקדים, ואילו היום, כל אחד בעולמו שלו, מנותק לגמרי מזה של חברו.

תחושת בדידות נוראית הציפה אותי.”

מקום מעולם לא ראיתי אדם חוץ מהם מתיישב עליו. אני עוצם את עיני ומחליק את ידי על העץ הישן...
הוי נפשי,
שנים רבות עזבתך אטמתי לבי מדמעותיך,
אמרתי ארחיק נדוד אמצא תחליף לנגינותיך,
השכלתי גם לבי אתלוש ולארץ אשליך,
ואציב שומרים סביבו, עוד יהלמו בו פעימותיך,
לכן שבתי אליך, מוכן למסור זהבי, ולהרחיק מביתי, ולילך בעקבותיך,
והנה ראיתיך ממרחק, דלתך פתוחה, חיוך על פנים, פורסת אלי זרועותיך,
ונסתי הרחק ממך, רצתי בכל כוחי בדרך, המובילה אל הרס חלומותיך,
אחצה יבשות וימים, אגבור יריבים ותלאות, אקף הכדור, ואשוב להתעטף באהובותיך.

השעה הייתה כבר קרובה לחצות הלילה, אבל הרעש וההמולה היו ערים ושוקקים אפילו יותר מאשר בשעות היום. באמת כמו שאומרים, עיר בלי הפסקה. אמנם אני דווקא מחפש לעשות קצת הפסקה, לנשום אוויר, להירגע, להשיב קצת את נפשי. איך אפשר בלי, וכי למה בני אדם צריכים לישון כל כך הרבה זמן מהחיים, אין בזה קצת בזבוז, היינו יכולים להספיק פי כמה, אלא מה, בן אדם חייב לעשות הפסקות. אבל כאן לא נראה שחושבים ככה, הנה השעה כבר שטים עשרה ולא נראה שמישהו מתכוון לעצור בזמן הקרוב. אני עוצר ומתיישב על ספסל עתיק, שהוצב במקום זה עוד קודם קום המדינה. בזמנו, שהונח כאן, היה רואה אותו גם מי שעמד ממרחק רב, כי היה עצם בודד בתוך השממה שמסביבו. אבל עכשיו, מרוב בנייני הענק והחנויות שמקיפים אותו, כמעט ואי אפשר להבחין בו. נראה לי שרק אנשים כמוני, שעוד מכירים אותו מימים עברו, יודעים בכלל על קיומו. מכל

שרוצה לעשות שותפות עם החברה שבה אני עובד. אחרי שלחצנו ידיים ואמרנו שלום הדדי, שאל אותי אותו נציג, ”אתה אולי כותב שירים, יש לך ממש פנים של משורר”. מאותו רגע אסרה אותי נפשי בשלשלאות ברזל ולא הניחה לי לעשות דבר. אפילו לנשום בקושי יכולתי. רק כשהבטחתי לה שהיום בלילה נצא לטייל, ושם אניה לה לבוא על סיפוקה, הסירה ממני את כבלי החנק שלה. לפני שיצאתי הכרזתי בקול ”אני הולך לטייל, שלום לכולכם, שיהיה לילה טוב.”
הילדים ישבו מרותקים למול מסך הטלוויזיה ולא הגיבו כלל לדבריי. אשתי, כשפניה אל המחשב, הרימה את ידה לשלום ואמרה ”רק אל תשכח, לדבר עם יוסי, לשטוף, לתקן ולשלוח.”

השעה הייתה כבר קרובה לחצות הלילה, אבל הרעש וההמולה היו ערים ושוקקים אפילו יותר מאשר בשעות היום. באמת כמו שאומרים, עיר בלי הפסקה. אמנם אני דווקא מחפש לעשות קצת הפסקה, לנשום אוויר, להירגע, להשיב קצת את נפשי. איך אפשר בלי, וכי למה בני אדם צריכים לישון כל כך הרבה זמן מהחיים, אין בזה קצת בזבוז, היינו יכולים להספיק פי כמה, אלא מה, בן אדם חייב לעשות הפסקות. אבל כאן לא נראה שחושבים ככה, הנה השעה כבר שטים עשרה ולא נראה שמישהו מתכוון לעצור בזמן הקרוב. אני עוצר ומתיישב על ספסל עתיק, שהוצב במקום זה עוד קודם קום המדינה. בזמנו, שהונח כאן, היה רואה אותו גם מי שעמד ממרחק רב, כי היה עצם בודד בתוך השממה שמסביבו. אבל עכשיו, מרוב בנייני הענק והחנויות שמקיפים אותו, כמעט ואי אפשר להבחין בו. נראה לי שרק אנשים כמוני, שעוד מכירים אותו מימים עברו, יודעים בכלל על קיומו. מכל

”חבל על הזמן, אתה יודע מה צריך לעשות. לדבר עם יוסי, לשטוף, לתקן ולשלוח. בסדר? תטפל בזה?“. אמרה ופנתה לעבר שולחן המטבח, שעליו היה מונח פתוח המחשב הנייד שלה. אני נשארתי קפוא על מקומי, משתומם. מדיבור הקודים הטלגרפי שלה לא הצלחתי כלל להבין מה היא רוצה שאעשה. ניסיתי לבקש ממנה שתסביר יותר, אבל היא כבר המשיכה הלאה ושקעה לה עמוק בתוך מסך המחשב, כבר עברה שעה מאז התעדכנה לאחרונה במבזק החדשות. מכיוון שלא היה לי שמץ של מושג מה עלי לעשות החלטתי להתקדם. לבשתי את הז'קט והתכוננתי לצאת לטיולי הלילה הקבוע. האמת היא שאין הטיול הזה כל כך קבוע, בעצם הוא מתקיים לעיתים די נדירות, רק שהייתי מאוד רוצה שהוא יהפך לדבר של קבע.

העניין הוא שלפני שנים רבות, בתחילת שנות העשרים של חיי, שמהם חלפו כבר כמה עשרות שנים, הייתי עוסק בשירה. למרות שמאוד אהבתי לכתוב מליצות, הצורך לפרנס משפחה דחק הצידה את האומנות, ושנים רבות עזבה השירה את חיי. אמנם עכשיו, שכבר התבססתי יותר מבחינה כלכלית, ועול הפרנסה רודף ומאיים עלי הרבה פחות, קורה לעיתים ומתעורר בי אותו החשק הישן. בדרך כלל טרדות החיים מכבות תוך זמן מה את ההתעוררות, וכך היא שבה ונעלמת לה, בלי שתראה שום רושם מעשי בחיי. אמנם לפעמים קורה שאני נתקל במשהו שמעורר בי את החשק והרצון כל כך בעוצמה, עד שאין לי ברירה אלא לתת לו דרור, אז אני יוצא לטיולי הליליים.

היום בהיותי במקום עבודתי ארע לי מקרה כזה. הייתה לי פגישה עם נציג של חברה

אני קצת באמצע משהו, אולי נדבר בזמן אחר. ”כן, אין שום בעיה, שלום.“ אני מכבה את המכשיר עודי שקוע בהרהורים. עיני בוחנות את האנשים החולפים על פני, אין אחד מהם דומה לחברו. כל איש מהם לבוש בסגנון אחר, בצבעים שונים, בתספורת ייחודית. בכרצופיהם אני רואה השקפות חיים נבדלות מאוד זו מזו. כל אחד והאמת שלו. מבטי נתפס אל מספר אנשים שמקפצים ורוקדים להם בקרן זווית חשוכה, שבה מתנהלת מסיבת רחוב רועשת. אחד מהם עומד במקומו ובידיו עושה תנועות נחשיות מהירות, כאילו ידיו מתערבבות זו בזו. השני, עיניו עצומות, ידיו קפוצות וצמודות למתניו, והוא מקפץ קפיצות קטנות וקבועות בעוד שראשו נישא לשמים. אחד אחר משתולל מעט, שולח את ידיו לפנים ומשיבם אליו, חוזר על תנועה זו שוב ושוב, ותוך כדי משמיע צעקות נלהבות.

איך השתנה סגנון הריקוד היום מפעם. פעם בין אם היה זה טנגו או כל ריקוד אחר, העניין המרכזי היה התיאום בין שני הרוקדים, ואילו היום, כל אחד בעולמו שלו, מנותק לגמרי מזה של חברו.

תחושת בדידות נוראית הציפה אותי. החלטתי להמשיך הלאה בשביל לברוח מהתחושה המעיקה. נעצרתי אל מול מעבר חצייה. הרמזור הראה סימן אדום. עוד ועוד אנשים נאספו, מחכים לאות בכדי שיוכלו לעבור. חלקם, מחוסרי סבלנות יותר מהאחרים, מנצלים רגע מועט שבו אין עוברות מכוניות, וחוצים את הכביש בריצה. האחרים, נשארים במקומם, מחכים להתחלפות הרמזור, ניכרת בפניהם הקנאה

בחבריהם שכבר אינם מחכים כמותם. איש אחד מתנשף, אחד אחר אומר: ”הרמזור הזה תקוע. שום דבר לא עובד כמו שצריך במדינה הזאת.“ ואני תמה לאן אנשים כל כך ממהרים בשעה כזאת. לבסוף מתחלף הרמזור לירוק.

האנשים עוברים במהרה, אני נשאר במקומי, ציפור מרהיבת צבעים תפסה את עיני, ואני משתהה להתבונן בה. איש אחד מהעוברים ניגש אלי, ”סליחה, אולי אתה לא רואה כל כך טוב. הרמזור התחלף, רוצה עזרה לעבור.“ ”לא, לא. אין צורך, הראיה שלי בסדר גמור. פשוט אני לא כל כך ממהר, לא אכפת לי לחכות לפעם הבאה שיהיה ירוק.“ האיש מראה לי פרצוף מבוהל והולך לו. אני שומע אותו לוחש לעצמו תוך כדי שהוא מתרחק, ”כל המשוגעים בעיר הזאת יוצאים החוצה בלילה.“ תחושת צמא חזקה בגרוני מביאה אותי אל קיוסק סמוך למעבר החצייה. שלושה אנשים עומדים בתור לפני. הראשון מסיים ואחר נכנס במקומו אל מול המוכר. האיש שלפני נע קדימה ואילו אני מתעכב מלשוב ולהידבק אל גבו. האיש העומד מאחורי טופח על כתפי ואומר לי להתקדם. אני ממשיך להתמהמה. האיש מחליט שנתן לי מספיק זמן התראה, והוא עוקף אותי ונדבק אל גבו של האיש שלפני. האדם העומד מאחורי העוקף רואה במעשהו אישור עברו וגם הוא עושה כמותו. וכך זה שאחריו וגם זה שאחריו. פתאום אני מבחין שכבר עזבה אותי תחושת הצמא, ומחליט להמשיך הלאה בדרכי.

מאחד הבתים רועשת בקולי קולות מוזיקת ”ראפ“. הרחוב מתמלא קללות וגידופים. נפשי מזדעזעת ואני ממחר להוציא את מכשיר ה-i-pod, ולשים את האוזניות היטב בתוך אוזני. צלילים עדינים מלפני מאות שנים מלטפים את נפשי. אני מפסיק לצעוד ונעמד על מקומי בשביל להקשיב ברוב קשב לצלילים המרוממים. אני רוצה לאחוז בהם, להדבק בהם, שייקחו אותי אתם, שלא ישאירו אותי כאן לבדי וילכו להם. אני נעצר ומתבונן בעץ אחד ויחיד שעומד לו בודד באמצע הרחוב הסואן.

הכביש עמוס ברכבים, המדרכה הומת אדם, בשלטי החנויות רוקדים אורות בוהקים ללא הרף. מסך ענק תלוי ומשקיף על הרחוב ממעל, ופרסומות שונות מרצדות בו בלי הפסקה, ובתוך כל זה ניצב לו העץ הזה בשלווה, מסביבו כולם רצים והוא עומד. מה הוא עושה כאן, בלי שייכות לשום דבר. אני עומד מולו במדרכה בצד הנגדי של הרחוב. האנשים חולפים במהרה אנה ואנה, גם בצדו שלו וגם בשלי. לרגע אני מרגיש גם כן כאילו הייתי עץ, עולה בי מחשבה שאולי אעביר את כל הלילה כך, ניצב על מקומי, אולי ידבק בי משהו משלוות העצים. אותם עצים שבזכותם אנחנו נושמים, אולי גם הנשימה שלי תשתפר.

סוללת ה-i-pod שלי הגיעה לסיומה, וצלילי המוזיקה הקלאסית שבאוזני נעלמו ואינם. את מקומם תפסו מיד פטפוטי ה”ראפ“ המהירים והמזוועים. אני חייב לברוח מכאן. הנה מונית, הרמתי את ידי במהרה, ובחריקת בלמים נעצר לצידו רכב שנראה לי בצורתו החיצוני נכנסתי וסגרתי את הדלת אחרי.

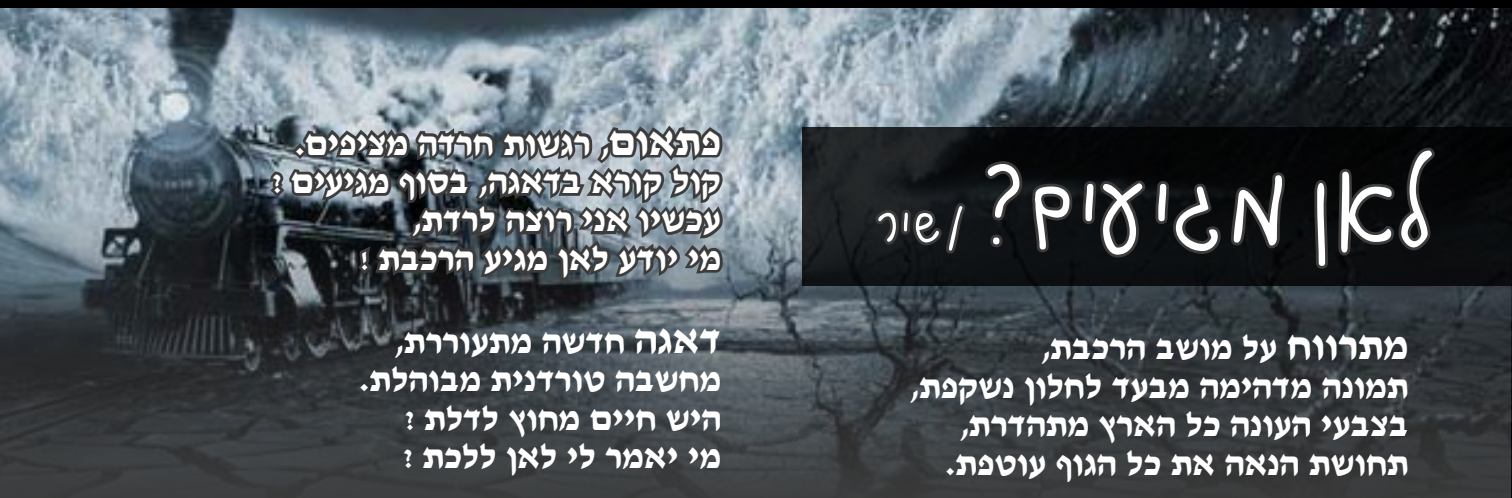

הוי נפש עדינה

ראיתך בחוצות עיר נרמסת, כְּצַר נתעב השליכוֹךְ ממעונֶךְ. דמעותיי את בגדי שרפו, לא דימית עת אראה קלוֹנֶךְ. דמך הנקי זב ברחובות עיר, ושמלותיך הנאות היו למרמס. לא הבחינו עת שיברו עצמותיך, אף לא עת שרפו ארמוֹנֶךְ. חיפשתיך יקירתי ואינך, אף לא מזכרת הותרת אחריך. רק עולם שאין בו שמים, רק עולם שאין לו חוֹנֶךְ. אך טעיתי כיוצתי באומרי כי אבדת, לא מחכמה הכרזתי קיצך. כי הרים וימים יכרתו, ואת לעולמים הינך. במערה נסתרת מצאתיך, ופניך יפות כבעבר. עוד מרץ עלומים במוותניך, עוד זוהר נוצץ מעינך. שבת אנשים נשאר אהביך, יום וליל מכרפרים הם סביבך. אף אני אליהם נחברתי, שמתי חפצי עשות רצונך. יבוא יום ישובו הכל אליך, בקרוב יפציע שחר ויכירו יופייך. אזי ביתם הגדול ינטושו, ויתדפקו הכל דלתי מלוֹנֶךְ.

א.קפצן

אָאן מַגִּיעִים? | עיר

פתאום, רגשות חרדה מציפים.
קול קורא בדאגה, בסוף מגיעים?
עכשיו אנני רוצה לרדת,
מי יודע לאן מגיע הרכבת!

דאגה חדשה מתעוררת,
מחשבה טורדנית מבוהלת.
היש חיים מחוץ לדלת?
מי יאמר לי לאן ללכת?

מתרווח על מושב הרכבת,
תמונה מדהימה מבעד לחלון נשקפת,
בצבעי העונה כל הארץ מתהדרת,
תחושת הנאה את כל הגוף עוטפת.

הרכבת שועטת על הפסים,
הקרונוט מלאים, הנוסעים נדחקים,
פתאום היא עוצרת, אלו יורדים ואלו עולים,
ושוב היא דוהרת הרחק בהרים.

ואנני, לא יודע היכן לרדת,
אז פשוט, נשארתי יושב ברכבת,
כי לא רציתי לשום מקום להגיע,
אז למה שארד פתאום במפתיע.

אבל, הרכבת שועטת על הפסים,
הנוסעים נדחקים, חלק עולים חלק יורדים,
אף אחד לא יודע לאן מגיעים,
תחנה אחרונה היכן, האם יש סוף לפסים?

הרכבת שועטת על הפסים,
ראשי הנוסעים בחלונות מציצים,
תמונת הקרונוט, מתכסה בשדות והרים,
מסביב צבעים חדשים מתפרסים.

ואנני, נשאר על השביל בינות לעצים,
מסביבי נשמעים קולות החיים,
מוצא עצמי, בתוך מראות מרהיבים,
אותה תמונת חלון, מאותם הימים.

אבל עכשיו,
עם קולות וריחות, בצבעים חיים.

תומר בוסקוביץ

של אשתי וילדי הופיעה לנגדי, הנה הוא, הסוף, כאן הכל נגמר, מולי הופיעו שמים כחולים שאין להם סוף. בדרך נס עברנו את הצומת בלי להתנגש בשום מכונית. צעקתי בכל כוחי "די מספיק, תעצור לי מיד, אתה שומע אותי, מיד! ואל תגיד לי שאתה לא יודע לעצור, כשהעלית אותי לאוטו עצרת יפה מאוד." "מה אתה משווה בכלל?!" צרח הנהג, "שהעליתי אותך אני רציתי לעצור. אבל עכשיו, תעצור, הנהג, מתמרן ומנסה לעצור, אתה תגיד לי לעצור?!" לא הרמוזר ולא אתה, אף אחד לא יגיד לי לעצור, אף אחד, שמעת?!"

קצב הדיבור שלו היה מטורף, מה שהיה די מתבקש לפי המהירות שנסע בה. לא ידעתי לומר מה מבהיל אותי יותר נהיגתו הפרועה או צרחותיו המחרידות. איך זה קרה לי, מכל האנשים בעולם, הרהרתי לעצמי. דווקא אני, שיצאתי לטייל בשביל למצוא קצת שקט ומנוחה נפשית בכדי שאוכל לשורר, דווקא אני לכוד בחללית שנוסעת במהירות של 250 קמ"ש, כשבהנהג מחזיק אדם שיציבתו הנפשית נראית לקויה מאוד. לא רק שאינני משורר, אפילו עץ או שביל איני יכול לראות מרוב המהירות שבה אנו נוסעים. במקום להחיות את נפשי במילים עדינות, כולי מלא חרדה מהתנגשות ברוטאלית שבה אמצא את מותי. טיפש שכמוני, בשביל מה בכלל נכנסתי לכל זה, את מי מעניינת היום שירה? שום איש, זן נכחד, חלף עבר מהעולם ולא ישוב עוד.

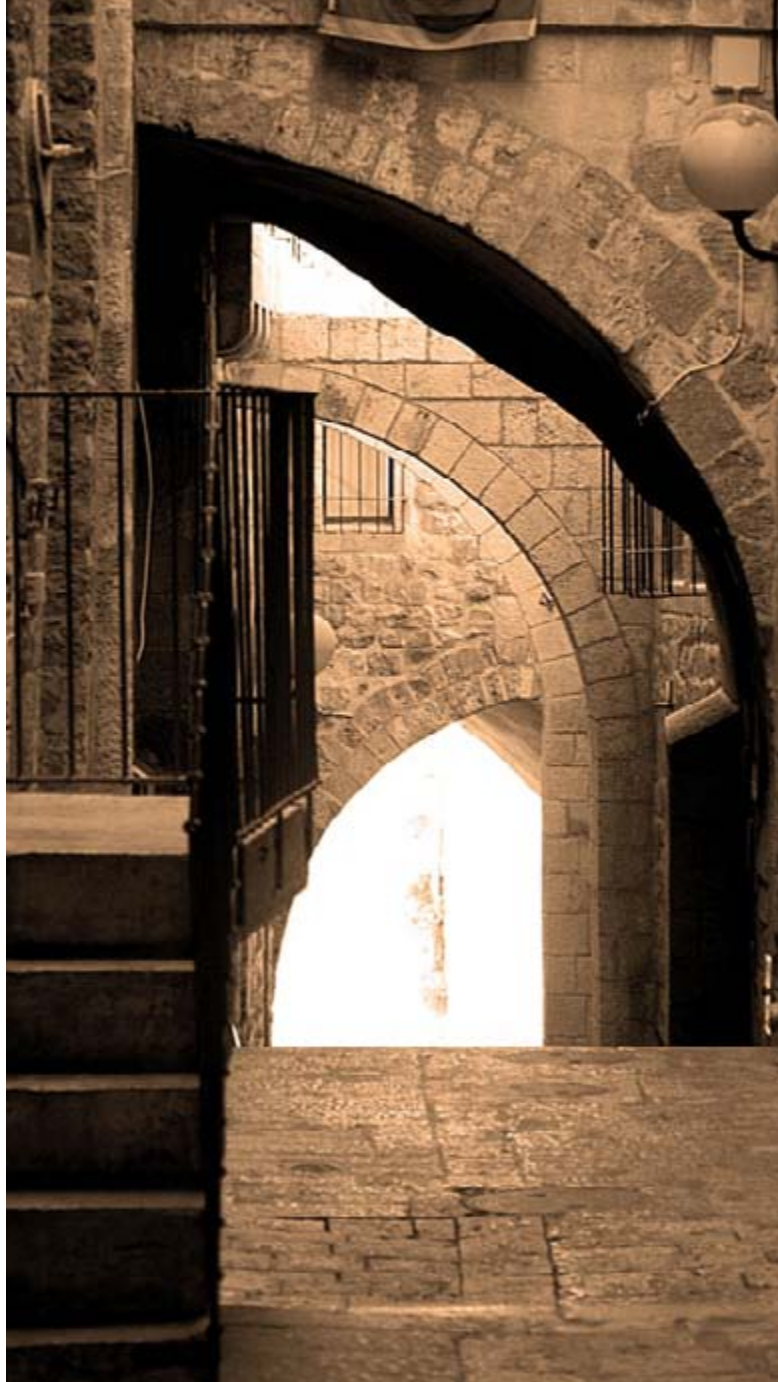
פתאום נעצרת המכונית בחריקת בלמים מחרישת אוזניים. "הגענו, בקעת קדם." מודיע הנהג. הופתעתי מאוד מהעצירה

נכנסתי וסגרתי את הדלת אחרי. עוד לא הספקתי להגייד לנהג לאן ברצוני להגיע, השעין הנהג את כל כובד משקלו על דושת הגז, ובצעקות מנוע אדירות התעורף האוטו החדש ממקומו, מדביק אותי אל כיסאי ללא שום אפשרות תנועה. תוך זמן קצר הגענו למהירות של 150 קמ"ש בכביש עירוני שהמהירות המקסימאלית המותרת בו היא 70 קמ"ש. הנהג ישב בדריכות על כסאו, שתי ידיו על ההגה, מתמרן במיומנות רבה בין הרכבים החולפים, כאילו היה על מסלול מרוצים. ראיתי בעיני רוחי את התאונה הקרבה והבלתי נמנעת, וחשבתי שבמהירות כזו הסיכוי שלנו לשרוד הוא נמוך מאוד.

פחד מוות זרם בכל עורקי והתחלתי כולי לרעוד. פתאום הבחנתי שלאטו בו אנו נוסעים אין שום מראה, לא על השמשה הקדמית ולא בצדדים. צעקתי בחרדה "אדוני, אדוני, אין לך מראה." הוא חייך לעצמו והשיב "אין לי שום צורך בהם, מעולם לא נסעתי ברוורס, ומעולם לא עקף אותי שום רכב." הבחנתי במרחק של בערך שבע מאות מטר מאתנו בצומת מרומוזרת. היינו כבר במהירות של מאתיים קמ"ש ולא הייתה שום אפשרות שנספיק לעצור לפני הצומת. הרמוזר הראה אדום. צעקתי "אדום, אדום, תעצור, ריבוננו של עולם, תעצור." הנהג הניב אלי בחמת זעם, "אני אעצור לרמזור שלהם? את כל החוקים שהיו בעולם הם פרצו ורמסו. חוקים שעמדו איתן אלפי שנים השליכו אותם כאילו היו חתיכת פסולת. עשו עולם שכל אחד עושה בו מה שהוא רוצה בלי לעשות חשבון לאף אחד. עכשיו הם אומרים לי לעצור? לימדו אותי לא לעצור לשום דבר, לתת לרצון שלי חופש מוחלט. איך הם רוצים שאני אעצור עכשיו, אני בכלל לא יודע לעצור, לא מכיר את המושג."

האיש הזה משוגע לגמרי חשבתי לעצמי. נכנסנו לצומת במהירות עצומה, תמונתם

מעוניינים לקבל את עלון "תחנת רוח" הבא בדיוור
ישיר לביתכם ו/או למייל ?
או לשלוח לחברים ?
יש לכם משהו לומר לנו ? שאלה, הערה, תגובה ?
נשמח לשמוע.

שילחו מייל עם פרטיכם ל-

Contact@BinyanZion.com

או התקשרו ל 0572-55555-8